

آزمون ۱۶ آذر ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۱۱۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۲۰
۶	عربی، زبان قرآن (۲) - آشنا	۱۰	۵۱	۶۰	
۷	تاریخ (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۵
۸	تاریخ (۲) - آشنا	۱۰	۷۱	۸۰	
۹	جغرافیا (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۱۰	فلسفه	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰

سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد اسدی، علی آزاد، رضا خان‌بایبی، میثم خشنودی	ریاضی و آمار (۲)
سعید جعفری، امیرمحمد حسن‌زاده، احمد فهیمی، امیر محمودی، محمد نورانی، اعظم نوری‌نیا	علوم و فنون ادبی (۲)
محمد مهدی یعقوبی، حبیبه محبی	جامعه‌شناسی (۲)
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، ملیکا ذاکری، عادلہ علیرضایی‌مقدم، محمدعرفان فرهادی	روان‌شناسی
علی‌اکبر ایمان‌پرور، آرمین ساعدیناه، کامران عبداللہی، ولی‌الہ نوروزی، مجید همایی	عربی، زبان قرآن (۲)
محمد ابوالحسنی، مریم خسروی‌دهنوی، مهدی کردان، محمد مهدی یعقوبی	تاریخ (۲)
مهدی کردان، محمد مهدی یعقوبی	جغرافیا (۲)
پرگل رحیمی، موسی سیاهی، یاسین ساعدی، آرمین کرمی‌زرنندی، فرهاد علی‌نژاد	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۲)	مهدی مسلمانی	محمد بحیرایی، محمد غنی‌زاده، سیدعلی موسوی‌فرد	ماهان زواری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته، الهام محمدی، مریم پیروی	نازنین حاجیلو	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، آرش مرتضایی، امیرحسین کاروبین	نازنین حاجیلو	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	عاطفه طاهر، فرهاد علی‌نژاد	نازنین حاجیلو	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاباری	درویشعلی ابراهیمی، احسان کلاته، اسماعیل یونس‌پور	نازنین حاجیلو سینا شبیری	لیلا ایزدی
تاریخ (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، فاطمه عزیزی	نازنین حاجیلو	عطیه محلوجی
جغرافیا (۲)	محمد مهدی یعقوبی	حبیبه محبی، فاطمه عزیزی	نازنین حاجیلو	عطیه محلوجی
فلسفه	یاسین ساعدی	فرهاد علی‌نژاد	نازنین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

تابع

گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، استدلال ریاضی، تولیع
ثابت، چندضابطه‌ای و هم‌مقی تا پایان «تولیع ثابت»
صفحه ۲ تا ۲۷

۱- کدام مورد در خصوص ارزش نقیض گزاره $(p \vee \sim p) \Rightarrow [(\sim q \vee p)]$ درست است؟

- (۱) هم‌ارز $p \Leftrightarrow \sim q$ است.
(۲) همواره درست است.
(۳) همواره نادرست است.
(۴) هم‌ارز $\sim p$ است.

۲- اگر گزاره $(q \vee r) \Leftrightarrow p$ نادرست و q گزاره‌ای درست باشد، ارزش گزاره‌های زیر کدام است؟

(الف) $(\sim q \wedge r) \Leftrightarrow (p \vee q)$ (ب) $(p \wedge \sim r) \vee (\sim q \wedge r)$

- (۱) هر دو درست
(۲) هر دو نادرست
(۳) (الف) درست و (ب) نادرست
(۴) (الف) نادرست و (ب) درست

۳- چه تعداد از موارد زیر، مغالطه نیست؟

(الف) $[(x > 0 \Rightarrow x^2 > 0) \wedge (a^2 > 16)] \Rightarrow a > 4$

(ب) $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$

(ج) $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$

(د) مقدمه ۱: اگر کسی در امتحانات تقلب کند، مردود می‌شود.

مقدمه ۲: احمد مردود شده است.

نتیجه: احمد تقلب کرده است.

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۴- دانش‌آموزی با فرض این‌که $m < n$ باشد، به این نتیجه رسیده است که $\frac{m}{k} < \frac{n}{k}$ است. $(m, n, k \in \mathbb{Z})$. این دانش‌آموز در

کدام گام این استدلال دچار اولین خطا شده است؟

فرض: $m < n$

گام ۱: $m - k < n - k$

گام ۲: $\frac{m - k}{k} < \frac{n - k}{k}$

گام ۳: $\frac{m}{k} - 1 < \frac{n}{k} - 1$

گام ۴: $\frac{m}{k} < \frac{n}{k}$

- (۱) گام ۴ (۲) گام ۳ (۳) گام ۲ (۴) گام ۱

محل انجام محاسبات

۵- اگر گزاره‌های $p \wedge \sim q$, $p \Rightarrow r$ و $q \Leftrightarrow s$ درست باشند، کدام گزاره زیر درست است؟

نهایی

- (۱) $r \Rightarrow q$ (۲) $\sim r \wedge p$ (۳) $p \Leftrightarrow r$ (۴) $(s \wedge q) \vee (p \Rightarrow q)$

۶- اگر برد تابع ثابت f به صورت $\{a - 5, 3a\}$ بوده و تابع g به صورت $\{(7, m^2 - \sqrt{k})(4, n - 2m)(5, m - r^3)\}$ تعریف شود،

حاصل $f(7) - 2f(k^2 + 1) - f(\frac{3m}{n})$ کدام است؟

- (۱) $\frac{15}{2}$ (۲) ۱۵   (۳) ۳۰   (۴) ۵

۷- اگر $f(x) = a(x + 2) + 2x$, $f(x) = g(x) = (2a - b)x^2 + cx + d$ دو تابع ثابت و برابر باشند، میانگین c, b, a, d کدام

است؟

- (۱) $2/5$ (۲) $-2/5$ (۳) $3/5$ (۴) $-3/5$

۸- اگر $f = \{(-t, t^2 + 1), (2, 2n - 3), (n^2 - 1, 5)\}$ یک تابع ثابت ۳ عضوی باشد، حاصل $\sqrt{n^2 - 2t}$ کدام است؟

- (۱) $2\sqrt{5}$ (۲) $4\sqrt{2}$ (۳) $2\sqrt{3}$ (۴) $3\sqrt{2}$

۹- کدام گزینه در مورد استدلال زیر نادرست است؟

نهایی

مقدمه ۱: اگر x بر ۳ بخش پذیر باشد، آن گاه $2x$ مربع کامل است.

مقدمه ۲: 24 مربع کامل است

نتیجه: 12 بر ۳ بخش پذیر است

(۱) استدلال انجام شده مغالطه است.

(۲) نتیجه به دست آمده در این روش می تواند درست باشد.

(۳) روش نتیجه گیری نادرست است.

(۴) روش استدلال قیاس استثنایی است.

۱۰- اگر ارزش گزاره $\sim(p \Rightarrow q)$ درست باشد، ارزش گزاره $(\sim(p \Leftrightarrow q) \vee r)$ با ارزش گزاره کدام گزینه یکسان است؟

- (۱) p (۲) $p \wedge q$ (۳) q (۴) $\sim r$

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم / پایه‌های آوایی / تشبیه / سبک عراقی
صفحه ۴۱ تا ۱۰

۱۱- کدام گزینه درباره نثر عراقی و پیش از آن نادرست است؟

نهایی

(۱) به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد و ضعف و انحطاط فکری این دوره را فرا گرفت.

(۲) مدعیان عرفان، که به اقتضای زمان با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را به دست آوردند.

(۳) ادیبان در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند و به استعاره‌های دور از ذهن و آوردن سجع‌های متوالی و بی‌روح روی آوردند.

(۴) در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی باز می‌نوشتند.

۱۲- چند مورد درباره آثار ادبیات سده‌های «هفتم و هشتم و نهم» درست است؟

نهایی

- مکاتیب، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم شاگردان اوست.

- منظومه موش و گربه ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه جدی بیان می‌کند.

- مثنوی جمشید و خورشید سلمان ساوجی به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

- کتاب نجات‌الأنس به قلم نظامی در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان است.

- تاریخ گزیده؛ تاریخ ایران را از سال ۷۳۰ هـ.ق. در بر می‌گیرد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- با توجه به ویژگی‌های فکری، سبک بیت‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف) چو او حدیث کند باغ پر ز غالیه بین	چو زلف شانه کند باغ پر ز عنبر و بان
ب) اگر به دست من افتد فراق را بکشم	که روز هجر سیه باد و خان و مان فراق
ج) عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی	عشق داند که در این دایره سرگردانند
د) کشتی خرد است دست در وی زن	تا غرقه نگردی اندر این دریا

(۲) عراقی - عراقی - خراسانی - خراسانی

(۱) عراقی - خراسانی - خراسانی - عراقی

(۴) خراسانی - عراقی - عراقی - خراسانی

(۳) خراسانی - خراسانی - عراقی - عراقی

۱۴- در کدام گزینه، تشبیه بیشتری به کار رفته است؟

(۱) من چو موسی در زمان آتش شوق و لقا	سوی کوه طور رفتم حبذا لی حبذا (حبذا: خوشا)
(۲) سکه رخسار ما جز زر مبادا بی‌شمار	در تک دریای دل گوهر مبادا بی‌شمار
(۳) زیر هر گلبن نشسته ماه‌رویی زهره‌رخ	چنگ عشرت می‌نوازد از پی خاقان ما
(۴) زان گوش همچون جیم تو زان چشم همچون صاد تو	زان قامت همچون الف زان ابروی چون نون خوش

۱۵- نوع تشبیه فشرده در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) اول نظر که چاه زنخدان بدیدمش	گویی در او فتاد دل از دست من به چاه
(۲) بلای عشق تو نگذاشت پارسا در پارس	یکی منم که ندانم نماز چون بستم
(۳) پیرایه خاک و آبم روشنگر آفتابم	گنجم ولی در خرابم ویرانه من تن من
(۴) دمی تو شربت وصلم نداده‌ای جاننا	همیشه زهر فراقتم همی چشم بی تو

۱۶- در کدام بیت، «وجه شبه» ذکر شده است؟

(۱) عشق نقاشی روح است و به طفلی طرحی	رنگ و روغن به جوانی و به پیری پرداز
(۲) من از تو گل به تماشای خنده شادم و بس	رقیب سفله به سودای رنگ و بوست هنوز
(۳) کوه را مثل پر کاه سبک می بینم	پر کاهی صفت کوه گران می بینم
(۴) ماتم سرای عشق به آتش چه می کشی	فردا به خاک سوختگان می کشانم

۱۷- با توجه به مرز پایه‌های آوایی بیت زیر کدام پایه‌های آوایی به ترتیب در شماره «۱» و «۲» جای می گیرند؟

«دو تا شد قامت هم چون کمانی / ز غم پیوسته چون ابروی فرخ»

	۱		مصراع اول
۲			مصراع دوم

(۱) شُد قا مَ تَم / رو یِ فَر رُخ	(۲) مَ تَم هَم چُن / یِ فَر رُخ
(۳) شُد قا مَ تَم / یِ فَر رُخ	(۴) مَ تَم هَم چُن / رو یِ فَر رُخ

۱۸- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ای لعبتی کز لعبتان مختار گشتی	بردی دلم و آنکه ز من بیزار گشتی
(۲) چه روزی هست پنهانی جز این روزی که می جویی	چه نان‌ها پخته‌اند ای جان برون از صنعت نانبا
(۳) گر سخن چون زهر گویی باک نبود	کان شکر دایم بماند در دهانت
(۴) دی سحری بر گذری گفت مرا یار	شیفته و بی خبری چند از این کار

۱۹- در کدام گزینه تشبیه فشرده اضافی به کار نرفته است؟

(۱) تا دل به مهت داده‌ام در بحر فکر افتاده‌ام	چون در نماز استاده‌ام گویی به محرابم دری
(۲) اسیر قید محبت سر از کمند نتابد	گرم به تیغ برانی کجا روم؟ که اسیرم
(۳) صبح امید که بُد معتکف پرده غیب	گو برون آی که کار شب تار آخر شد
(۴) تا خم زلف تو را دام دلم کرده‌اند	میل خلاصی نکرد مرغ گرفتار من

۲۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) چند از این خامان دلا جویی علاج سوز عشق	چاره این آتش سوزان بجو از سوخته
(۲) در تاب توبه چند توان سوخت همچو عود	می ده که عمر در سر سودای خام رفت
(۳) حال شب‌های مرا همچو منی داند و بس	تو چه دانی که شب سوختگان چون گذرد
(۴) باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد	با پختگان گو این سخن سوزش نباشد خام را

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

فرهنگ جهانی / فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱ و ۲، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب
صفحة ۱ تا ۴۴

۲۱- کدام گزینه با متن زیر، ارتباط دارد؟

«در کلاس درس نگارش، معلم به دانش‌آموزان موضوعی به نام فصل بهار معرفی کرد و از آن‌ها خواست تا درباره آن، انشاء بنویسند و سپس هرکسی که دوست داشت، انشاء خود را برای کلاس بخواند. پس از پایان کلاس، بعد از آن که تعدادی از دانش‌آموزان انشاءهای خود را خواندند، معلم گفت: «چقدر جالب است که درباره موضوعی واحد، هرکس انشاء متفاوتی را نوشته است.»

- ۱) وقتی فردی درباره موضوعی می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد.
- ۲) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- ۳) ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به بخش فردی جهان انسانی تعلق دارد چرا که هر کدام از ما خلیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آنها شریک نیستند.
- ۴) بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را در بر می‌گیرد که حاوی هویت فرهنگی است.

۲۲- کدام گزینه درباره دیدگاه اول در تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی، درست است؟

- ۱) جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- ۲) جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود.
- ۳) طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.
- ۴) جهان طبیعت صرفاً از جهان فرهنگی مهم‌تر است چرا که فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارد.

۲۳- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، اگر نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه نداشته باشد، جهانی نمی‌شود.
- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد ولی توانایی دفاع از هویت خود را خواهد داشت.
- فرهنگ سلطه یا استکبار، به فرهنگی گفته می‌شود که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.
- فرهنگ‌هایی که جبرگرا و غیرمسئول‌اند، نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی فعال تبدیل می‌کنند.

۱) ص - غ - ص - غ   ۲) غ - ص - ص - غ   ۳) ص - غ - ص - ص   ۴) ص - ص - غ - غ

۲۴- علت هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) به دست آوردن استقلال سیاسی قوم شکست خورده در اثر تهاجم نظامی
- ب) شکل‌گیری امپراتوری و شاهنشاهی
- پ) تبدیل شدن امپراتوری مغول به سه حکومت مستقل در چین، هند و ایران
- ت) موفقیت‌های استعمار قدیم

- ۱) اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند و قدرت سیاسی مهاجم، به تدریج ضعیف شود - از طریق کشورگشایی و با غلبه نظامی و فرهنگی و حضور مستقیم سربازان پیروز - تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب قرار گرفتند - پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد سرمایه‌داری
- ۲) اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند و قدرت نظامی مهاجم، به تدریج ضعیف شود - از طریق کشورگشایی و با غلبه نظامی و فرهنگی و حضور مستقیم سربازان پیروز - فرهنگ مغول، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی جهانی شدن را نداشت - پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی
- ۳) اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند و قدرت سیاسی مهاجم، به تدریج ضعیف شود - از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز - فرهنگ مغول، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی جهانی شدن را نداشت - پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد سرمایه‌داری
- ۴) اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند و قدرت نظامی مهاجم، به تدریج ضعیف شود - از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز - تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب قرار گرفتند - پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی

۲۵- کدام یک از موارد زیر، درباره «امپریالیسم» و «استعمار» درست است؟

الف) اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می‌شناسیم. این فرهنگ در این مدت، اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است که با نام‌هایی مانند استعمار و امپریالیسم یاد می‌شود.

ب) واژه امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود که انوعی دارد؛ برای مثال امپریالیسم نظامی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

پ) استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان شروع و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

ت) در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند اما در استعمار نو برخلاف استعمار فرانو، استعمارگران پنهان و مجریان نیز پنهان هستند.

۱) «پ» و «الف»   ۲) «پ» و «ت»   ۳) «ب» و «ت»   ۴) «ب» و «الف»

۲۶- به ترتیب، در ارتباط با عبارات زیر کدام گزینه صحیح است؟

الف) دیدگاه اسلام درباره انسان

ب) تأثیر گذاشتن عقاید و ارزش‌های اسلام بر قدرت‌های سیاسی جوامع مختلف

پ) ممانعت از آشکار شدن کامل ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی

۱) موجودی مختار، مسئول و متعهد - عملکرد قدرت‌های سیاسی - روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای فرهنگ جاهلی

۲) موجودی مختار، مسئول و متعهد - تلاش عالمان مسلمان - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و مغولان

۳) زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند - عملکرد قدرت‌های سیاسی - غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و مغولان

۴) زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند - تلاش عالمان مسلمان - روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای فرهنگ جاهلی

۲۷- به ترتیب، قسمت اول کدام گزینه در ارتباط با تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری درست و قسمت دوم آن

درباره تفاوت استبداد قومی با استبداد استعماری نادرست است؟

۱) قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار از طریق سازش با دولت‌های غربی با قدرت استعمارگران پیوند خورد - استبداد قومی به‌رغم هویت اسلامی خود، به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت، به حذف مظاهر فرهنگ اسلامی پرداخت.

۲) قدرت فرهنگی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار از طریق درگیری با دولت‌های غربی، با استعمارگران پیوند خورد - استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۳) قدرت فرهنگی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار از طریق درگیری با دولت‌های غربی، با استعمارگران پیوند خورد - استبداد قومی به‌رغم هویت اسلامی خود، به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت، به حذف مظاهر فرهنگ اسلامی پرداخت.

۴) قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار از طریق سازش با دولت‌های غربی با قدرت استعمارگران پیوند خورد - استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد در جهت تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۲۸- کدام گزینه درباره سکولاریسم، نادرست بیان شده است؟

- ۱) سکولاریسم، درحقیقت پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه بشر است یا به عبارت دیگر سکولاریسم، جهان‌بینی فرهنگ معاصر غرب تلقی می‌شود.
- ۲) اومانیسم از نتایج منطقی سکولاریسم است چرا که انسان، بخشی از جهان هستی است و انسان‌شناسی هر فرهنگی متناسب با هستی‌شناسی آن فرهنگ است.
- ۳) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان و انکار کردن آشکار ابعاد غیرمادی آن، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.
- ۴) در جهان غرب، سکولاریسم غالب شده است؛ به گونه‌ای که دین‌داران، ناگزیرند هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه و تفسیر دنیوی و این جهانی کنند.

۲۹- کدام گزینه، با متن زیر ارتباط مفهومی دارد؟

«فرعون ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید و می‌گفت: من پروردگار برتر شما هستم.»

- ۱) در فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد، انسان موجودی صرفاً این جهانی است که مستقل از خدا، اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد.
- ۲) روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به‌دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد، منجر می‌شود.
- ۳) اگر در فرهنگ‌های دینی، افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.
- ۴) حقوق انسان در فرهنگ دینی، مبتنی بر فطرت الهی انسان است اما حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیستی، صرفاً براساس خواسته‌ها، عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد.

۳۰- به ترتیب هر یک از عناوین زیر مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
هـ	ب	قرون هفدهم و هجدهم
د	الف	قرون نوزدهم و بیستم
ج	و	پایان قرن بیستم

- علم تجربی سکولار

- عقل‌گرایی، نفی وحی

- افول حس‌گرایی

- دئیسم

۴) هـ - و - ب - د

۳) د - ب - و - هـ

۲) ج - و - هـ - الف

۱) الف - د - ج - ب

روان‌شناسی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

روان‌شناسی رشد

صفحه ۸ تا ۶۵

۳۱- از دو اندیشمند علوم انسانی پرسیده شد: «آیا حسادت کردن کار اشتباهی است؟» با توجه به پاسخ‌ها، بگویید که هر یک، به ترتیب، از کدام منبع کسب آگاهی استفاده کرده‌اند؟

- با توجه به حدیث «كفى لِلْحَسُودِ مِنَ الْحَسَدِ!» از امام علی (ع) باید از حسادت پرهیز کرد.

- نتایج آزمایشگاهی ما نشان می‌دهد ریسک ابتلا به بیماری‌های قلبی در افراد حسود بیشتر است.

(۱) شهود - منطقی (۲) استناد به سخن بزرگان - روش علوم تجربی

(۳) استناد به عمل بزرگان - روش علوم انسانی (۴) استناد به وحی - روش علوم تجربی

۳۲- در کدام مورد می‌توان گفت فرد در حال تفکر است؟

(۱) نوزادان شکل‌های رنگی را بر شکل‌های ساده ترجیح می‌دهند.

(۲) دانش‌آموز از نگاه معلم متوجه شد که باید سکوت کند.

(۳) کودک ۲ ساله می‌تواند چهره پدر خود را بازشناسی کند.

(۴) به نظر مدیر مدرسه، دانش‌آموزان امسال بسیار تلاشگر هستند.

۳۳- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر به ترتیب، کدام است؟

- روش منطقی و شهودی به دلیل استفاده از استدلال‌های فلسفی، روشی معتبر است.

- روش‌های عقل و تجربه به دلیل داشتن ویژگی‌های منحصر به فرد، متضاد یکدیگرند.

- بهترین روش برای پاسخ به پرسش «چرا هنگام مطالعه حواسمان پرت می‌شود؟»، روش تجربی می‌باشد.

- می‌شود با استناد به عمل بزرگان به نظم موجود در جهان پی برد.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۳۴- «در سال ۱۳۸۴ یک جفت دوقلوی همسان به دلایلی به پرورشگاه سپرده می‌شوند. پژوهشگران طی تحقیقاتی در سال ۱۴۰۰

متوجه شدند سرپرستی هر یک از آن‌ها به خانواده‌های جداگانه‌ای سپرده شده است. اکنون یکی از آن‌ها دارای مهارت نقاشی

بسیار بالایی است، در حالی که دیگری از کشیدن یک نقاشی ساده نیز عاجز است.» کدام گزینه در مورد عبارتی که خواندید

درست است؟

(۱) عواملی از درون باعث تفاوت در مهارت نقاشی شده است.

(۲) احتمالاً یکی از دوقلوها از نظر ژنتیکی استعداد نقاشی بیشتری داشته است.

(۳) یادگیری از عوامل مهم محیطی است و این تفاوت را تبیین می‌کند.

(۴) معمولاً دختران ظرافت بیشتری دارند، شاید فردی که نقاش بهتری است دختر باشد.

۳۵- درستی و نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب، کدام است؟

- نوجوانان بهتر از کودکان، قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند.

- سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد و در نتیجه، نوجوانان با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر خود بهتر سازگار می‌شوند.

- توصیه برای مقابله با نوجوانی که احساس تمایز اغراق‌آمیز با دیگران دارد این است که ویژگی‌های منحصر به فردی که نوجوان

برای خود قائل است را بپذیریم.

- نوجوانان بهتر از کودکان قادر به بهره‌گیری از احتمال‌های مختلف در پیش‌بینی یک موقعیت هستند.

(۱) درست - درست - نادرست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - درست - نادرست (۴) درست - نادرست - درست - درست

۳۶- در خصوص دوره پیش از تولد کدام گزینه درست است؟

- ۱) صفاتی که فارغ از اثر محیطی وجود دارند، از طریق ۲۳ کروموزوم منتقل می‌شوند.
- ۲) میزان استفاده مادر از غذاهای پرچرب و ناسالم نقشی در رشد کودک ندارد.
- ۳) نطفه انسان به تعداد یکسانی کروموزوم از مادر و پدر دریافت می‌کند.
- ۴) فشار روانی در قیاس با آلودگی محیطی، اثر گسترده‌تری بر رشد جنین دارد.

۳۷- هر عبارت زیر به ترتیب به چه موردی در رشد کودک اشاره دارد؟

نهایی

- ابتدایی‌ترین و برجسته‌ترین جنبه رشدی کودک

- ایستادن مستقل کودک

- تقدم دویدن به بستن بند کفش

- نشستن با کمک

- ۱) رشد جسمانی - ۱۱ تا ۱۴ ماهگی - تقدم حرکات درشت به ظریف - ۳ تا ۶ ماهگی
- ۲) رشد جسمانی - ۱۲ تا ۱۵ ماهگی - تقدم حرکات ظریف به درشت - ۵ تا ۸ ماهگی
- ۳) رشد جسمانی - ۱۱ تا ۱۴ ماهگی - تقدم حرکات درشت به ظریف - ۵ تا ۸ ماهگی
- ۴) رشد شناختی - ۱۲ تا ۱۵ ماهگی - تقدم حرکات ظریف به درشت - ۳ تا ۶ ماهگی

۳۸- کدام یک از عبارتهای زیر، در خصوص رشد شناختی در دوره کودکی، درست است؟

- ۱) آگاهی انسان از این ویژگی در فرایند رشد، به تدریج حاصل می‌شود.
- ۲) به رشد توانایی‌های ذهنی، همچون استدلال و قضاوت گفته می‌شود.
- ۳) باعث تغییر پردازش کودکان از مفهومی به ادراکی می‌شود.
- ۴) در این دوره قادر به نظارت و ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند و به قضاوت‌ها و تصمیم‌ها اشراف دارند.

۳۹- هر کدام از عبارتهای زیر درباره رشد انسان در اسلام به ترتیب، با کدام یک از موارد مطرح شده هم‌خوانی دارد؟

- تلاش برای تأدیب فرزند

- توقع اطاعت نداشتن

- فهماندن تدریجی زشتی‌ها و زیبایی‌ها

- عضو بزرگ خانواده به حساب آوردن

- ۱) فرمانبردار - کودکی اول - کودکی اول - فرمانبردار
- ۲) آقا و سرور - دبستان - کودکی دوم - نوجوانی
- ۳) فرمانبردار - قبل از دبستان - کودکی دوم - نوجوانی
- ۴) آقا و سرور - قبل از دبستان - کودکی اول - فرمانبردار

۴۰- تعریف کدام مفهوم به درستی آمده است؟

نهایی

- ۱) توصیف: بیان روشن و کاملاً دقیق از چستی «مفهوم و موضوعی» که قصد مطالعه آن را داریم
- ۲) روش علمی: فرایند جستجوی با قاعده و نظام‌مند برای معلوم کردن یک مجهول
- ۳) دوقلوی همسان: دوقلوهایی که از یک تخمک به وجود آمده و می‌توانند هم‌جنس نیز باشند
- ۴) پختگی: تغییراتی که به آمادگی زیستی و محیطی وابسته است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

مواعظ قیمة / صناعة التلمیع
فی الأدب الفارسی
درس ۱ تا پایان قواعد درس ۲
صفحة ۲۴ تا ۱

عربی، زبان قرآن (۲)

■ عین الأنسب فی الجواب للترجمة أو التعریر للعبارات التالية: (۴۱- ۴۵)

۴۱- «تفتیشنا عن المال و الراحة قد یسبب أن یمرر عیشنا الصعب!»:

- ۱) جستوجوی ما از دارایی و آسایش گاهی باعث می شود که زندگی سختمان تلخ شود!
- ۲) گاهی جستوجوی ما برای ثروت و راحتی سبب تلخ شدن زندگی سختمان می شود!
- ۳) گاهی دنبال مال و آسایش می گردیم درحالی که باعث تلخ شدن زندگی سخت ما می شوند!
- ۴) جستوجوی ثروت و راحتی گاهی زندگی ما را که سخت است، تلخ می کند!

۴۲- عین الصحیح:

۱) زمیلنا المجدد یحب أن یتعاون معنا فی كتابة اللوحة الجدارية: هم کلاسی ام که کوشا است، دوست دارد که با ما در نوشتن روزنامه دیواری همکاری کند.

۲) تخرج أخی الأكبر من المدرسة فی العام الماضي: برادر بزرگترم سال گذشته مدرسه را ترک کرد.

۳) رأیت السائق الّذی أخرج المسافرین من سيارته یحزن: راننده ای را دیدم که مسافرها با ناراحتی از ماشینش خارج شدند.

۴) باب المدرسة یفتحه المدير قبل الساعة السادسة صباحاً: در مدرسه را مدیر قبل از ساعت شش صبح باز می کند.

۴۳- عین الخطأ:

۱) الإعجاب بالنفس عند الناس عمل قبیح: خودپسندی نزد مردم، کاری ناپسند است!

۲) شر الناس من لا یعتقد الأمانة: بدتر از مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد.

۳) ما رأیت حُباً بلا ملامة أبداً: هرگز عشقی را بدون سرزنش ندیدم.

۴) الندامة لمن یجرب المجرّب: پشیمانی برای کسی است که آزموده شده را می آزماید.

۴۴- عین الصحیح:

۱) بعثت لأتمم مکارم الأخلاق: برای این که ارزش های اخلاقی را کامل کنم، فرستاده می شوم.

۲) علیکم أن لا ترفعوا أصواتکم فوق صوت الآخرين: صدای خود را بالاتر از صدای دیگران قرار نمی دهید.

۳) جعلت نظارتی الشمسیة علی المنضدة الخشبیة فی العرفة: عینک آفتابی ام را روی میز چوبی در اتاق گذاشتم.

۴) قد تفتش عین الحیاة فی الظلمات: گاهی چشمه زندگی در تاریکی جستوجو می شود.

۴۵- «برخی از شاعران ایرانی، بیت هایی آمیخته به زبان عربی را می سرودند.» عین الصحیح:

۱) كان بعض الشعراء الإيرانيین ینشیدون آبیاتاً ممزوجةً بالعربیة. ۲) بعض الشعراء الإيرانيّی أنشدوا أشعاراً ممزوجةً بالعربیة.

۳) كان بعض الشعراء الإيرانيّین أنشدوا آبیاتاً ممزوجةً بالعربی. ۴) بعض الشعراء الإيرانيّی كانوا ینشیدون أشعاراً ممزوجةً بالعربی.

۴۶- عین الصحیح:

نهایی

۱) كلمة تدلُّ علی مهنة أو آلة. (فَهامة) ۲) یصنعُ منه الخبز. (العَداة)

۳) مُرادف لِفعل «ذنا». (قَرَب) ۴) إناءٌ یُشربُ بهِ الماءُ و الشای. (المِصباح)

۴۷- عین کلمه «الخير» لیست اسم التفضیل:

(۲) حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ!

(۴) فِي كُلِّ عَمَلٍ خَيْرٌ!

(۱) خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا!

(۳) رَبَّنَا: أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ!

۴۸- عین اسم الفاعل يَخْتَلِفُ مَحَلَّهُ الإعرابي مع غيره:

(۲) طَرَدَهُ الْحُكَّامُ بِسَبَبِ أَخْلَاقِهِ السَّيِّئَةِ.

(۴) الْمُؤْمِنُ يُحَارِبُ الظَّالِمِينَ فِي سَاحَاتِ الْقِتَالِ.

(۱) تَعَلَّمَ الْمُسْلِمُونَ عِلْمًا مِنْ عِلْمَاءِ كُلِّ الْبِلَادِ.

(۳) أَنْشَدَ الشُّعْرَاءُ أَيْبَاتًا سَمَّوْهَا الْمُتَمَعِّعَ.

۴۹- عین ما فيه اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة معاً:

(۲) إِنَّهُ مِنَ الْكُتَّابِ الْمَشْهُورِينَ وَ هُوَ عَلَّامَةٌ فِي ذَلِكَ الْعَصْرِ.

(۴) صَنَعَ الْحَدَّادُ بِمُسَاعَدَةِ الْعُمَّالِ وَسَيْلَةً مُتَحَرِّكَةً لِنَقْلِ البَضَائِعِ.

(۱) آيَاكَ وَ مُصَادَقَةَ الْجَاهِلِ وَ الْكَذَّابِ.

(۳) يَعْمَلُ الْمُوظَّفُونَ مَعَ الْفَلَّاحِينَ فِي الْمَزَارِعِ لِلزَّرَاعَةِ.

۵۰- عین ما ليس فيه اسم المكان أو اسم التفضيل:

(۲) أسعار المساكن في طهران غالية جداً!

(۴) عدد الأشهر في السنة الواحدة يكون اثني عشر!

(۱) أرسلت رسالة إلى محاكم مدينتنا و شرحت الحق!

(۳) أعز أساتذتي هو الذي يعلمني الدروس النافعة!

عربي، زبان قرآن (۲) - آشنا

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة أو التعريب: (۵۱- ۵۳)

۵۱- «وصفت كل مليح كما تحبين و ترضين و لكن أخاف أن تهجريني!»:

(۱) هر انسان بانمکی را آن گونه که دوست دارید و می پسندید توصیف نمودم، ولی می ترسم که مرا ترک کنید!

(۲) هر فردی را که بانمک است آن گونه که دوست دارید و می پسندید وصف کردم، ولی می ترسم که مرا ترک کنید!

(۳) هر انسان بانمکی را آن طور که (تو) دوست داری و می پسندی وصف نمودم، ولی می ترسم که مرا ترک کنی!

(۴) هر فرد بانمکی را آن طور توصیف کردم که دوست داری و می پسندی، ولی از این ترس دارم که مرا ترک کنی!

۵۲- عین الخطأ:

(۱) «اشتریت هذا السوار العتيق لجدتي بقيمة غالية.»: این دستبند قدیمی را با قیمتی گران برای مادریزگم خریدم.

(۲) «الجوال في متجری لا يعمل جيداً فما سمعت صوتك واضحاً.»: گوشی همراه در مغازه خوب کار نمی کند، پس من صدای تو را به وضوح نمی شنوم.

(۳) «يُنتج عمال بلدنا البضائع المرغوبة بالجد و المحاولة.»: کارگران کشور ما، با جدیت و تلاش، کالاهای مرغوب را تولید می کنند.

(۴) «رأيت المشاهدين المنتظرين في قاعة السينما لمشاهدة الفلم.»: بینندگان منتظر را در سالن سینما برای مشاهده فیلم دیدم.

۵۳- «فرزندندان علوم و هنرهای مفید را یاد می گرفتند و از فرومایگان دوری می کردند!» عین الصحیح:

(۱) الأولاد كانوا يتعلمون العلوم و الفنون النافعة و يتبعون عن الرذائل!

(۲) كان أولادنا تعلموا العلوم و الفنون المفيدة و ابتعدوا عن الرذائل!

(۳) أولادنا كانوا يتعلمون العلوم و الفنون النافعة و يتبعون عن الأراذل!

(۴) كان أولادنا تعلموا العلوم و الفنون المفيدة و ابتعدوا عن الأراذل!

۵۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَخْتَهَا خَطٌّ: «أَعْلَمُ النَّاسَ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!»

(۱) أَعْلَمْتُ: فعل، و الجملة فعلية (۲) النَّاسُ: فاعل (۳) عِلْمٌ: مفعول (۴) مَنْ: مضاف إليه

پایان

۵۵- عَيْنِ الْفِعْلِ الْمَزِيدِ الثَّلَاثِيِّ يَكُونُ لِلنَّفْيِ وَ لِلنَّهْيِ مَعًا:

(۱) لَا تَتَبَادَلُوا عِقَاتِكُمْ فِي الْحَيَاةِ. (۲) مَا انْكَسَرَ قَلَمِي فِي الصَّفِّ عِنْدَ التَّدْرِيسِ.

پایان

(۳) لَا تَقْتَرِبِينَ إِلَى هَذَا الْحَيْوَانِ فِي الْغَايَةِ. (۴) الطَّالِبُ الْمُتَكَاسِلُ لَا يَسْتَمِعُ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلِّمِ.

■ إقرأ النصَّ التالي ثمَّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص: (۵۶-۵۸)

دَخَلَ جَمَاعَةٌ عَلَى أَحَدِ الْأَمْرَاءِ لِأَمْرِ مُهِمٍّ وَ كَانَ بَيْنَهُمْ فَتَى (جواني) يُعْرِفُ بِالذِّكَاءِ وَ الذَّاكِرَةِ الْقَوِيَّةِ. أَرَادَ الْفَتَى أَنْ يَبْدَأَ الْكَلَامَ بِالنَّبَايَةِ عَنِ قَوْمِهِ وَلَكِنَّ الْأَمِيرَ غَضِبَ وَ قَالَ لَهُ: أَلَا يُوجَدُ بَيْنَكُمْ أَحَدٌ أَكْبَرُ مِنْكَ سِنًا؟ فَأَجَابَ الْفَتَى بِجُرْأَةٍ وَ إِطْمِئْنَانٍ: أَيُّهَا الْأَمِيرُ! قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِعَقْلِهِ وَ لِسَانِهِ وَ مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ عَقْلًا كَامِلًا وَ لِسَانًا نَاطِقًا فَقَدْ أَعْطَاهُ الْفَضِيلَتَيْنِ. وَ لَوْ كَانَتْ قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِكَبْرِ سِنِهِ لَكَانَ فِي هَذَا الْمَجْلِسِ مَنْ هُوَ أَحَقُّ مِنْكَ بِالْإِمَارَةِ وَ الْحُكْمِ لِأَنَّهُ يُوجَدُ هُنَا مَنْ هُوَ أَكْبَرُ مِنْكَ عَمْرًا. عِنْدَئِذٍ سَكَتَ الْأَمِيرُ وَ عَجَزَ عَنِ جَوَابِ الْفَتَى الصَّغِيرِ.

۵۶- أَىُّ كَلَامٍ لَيْسَ مِنْ كَلِمَاتِ الْفَتَى؟

(۱) أَلَا يُوجَدُ بَيْنَكُمْ أَحَدٌ أَكْبَرُ مِنْكَ سِنًا؟ (۲) قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِعَقْلِهِ وَ لِسَانِهِ.

(۳) رَزَقَ اللَّهُ الْإِنْسَانَ عَقْلًا كَامِلًا وَ لِسَانًا نَاطِقًا. (۴) يُوجَدُ هُنَا مَنْ هُوَ أَكْبَرُ مِنْكَ عَمْرًا.

۵۷- لِمَاذَا غَضِبَ الْأَمِيرُ عِنْدَ الْجَمَاعَةِ؟ بِسَبَبِ ...

(۱) دُخُولِ جَمَاعَةٍ عَلَيْهِ دُونَ إِذْنٍ. (۲) تَكَلُّمِ الْفَتَى الصَّغِيرِ بِالنَّبَايَةِ عَنِ قَوْمِهِ.

(۳) وَجُودِ الْأَشْخَاصِ الْكِبَارِ فِي الْمَجْلِسِ. (۴) أَنَّهُ كَانَ أَمِيرًا وَ حَاكِمًا وَ التَّكَلُّمِ كَانَ حَقَّهُ فَقَطْ.

۵۸- عَيْنِ الْخَطِّ حَوْلَ النَّصِّ:

(۱) ذَهَبَ عَدَدٌ مِنَ النَّاسِ لِأَدَاءِ أَمْرٍ مِهِمَّ عِنْدَ الْأَمِيرِ. (۲) كَانَ فِي الْمَجْلِسِ شَخْصٌ أَكْبَرُ مِنَ الْأَمِيرِ سِنًا.

(۳) تَكَلَّمَ فِي الْمَجْلِسِ عِنْدَ الْأَمِيرِ شَخْصٌ ذَكِيٌّ. (۴) عَجَزَ الْفَتَى عَنِ جَوَابِ الْأَمِيرِ.

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي نَوْعِيَةِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمَعْيِنَتَيْنِ وَ مَحَلِّهِمَا الْإِعْرَابِيِّ فِي النَّصِّ: (۵۹ و ۶۰)

۵۹- «أَحَقُّ»:

(۱) فعل مضارع - للمتكلم وحده - لازم - معلوم / فعل مع فاعله جملة فعلية

(۲) فعل ماضٍ - مفرد مذكر غائب - متعدّد - معلوم - ثلاثي مجرد / فعل مع فاعله جملة فعلية

(۳) اسم - مفرد - مذكر - اسم التفضيل - معرب / خبر و مرفوع

(۴) اسم - مفرد - مذكر - اسم فاعل من مصدر إحقاق / خبر و مرفوع

۶۰- «سَكَتَ»:

(۱) فعل ماضٍ - مفرد مؤنث غائب - لازم - مجهول - مجرد ثلاثي / فعل مع فاعله جملة فعلية

(۲) فعل ماضٍ - مفرد مذكر غائب - متعدّد - مجرد ثلاثي من مصدر «سكوت» / فعل و فاعله الأمير

(۳) فعل ماضٍ - مفرد مذكر غائب - لازم - معلوم - حروفه الأصلية «س - ك - ت» / فعل مع فاعله جملة فعلية

(۴) فعل ماضٍ - مفرد مذكر غائب - لازم - مجهول - مصدره «سكوت» / فعل و مع فاعله المحذوف جملة فعلية

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ (۲)

تاریخ‌شناسی / ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر
منابع پژوهش در تاریخ اسلام، روش پژوهش در تاریخ اسلام در مکه امت و حکومت نبوی در مدینه تکبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین
صفحه ۱ تا ۵۲

۶۱- کدام یک از عبارات‌های زیر، مربوط به تاریخ‌های سلسله‌ای می‌باشد؟

الف) از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.

ب) در دوره اسلامی در ایران رواج یافت.

ج) در این نوع تاریخ‌نگاری، مؤلفان عموماً به اشاره فرمانروا، زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، ثبت و ضبط می‌کردند.

د) این نوع تاریخ‌نویسی، بعدها با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

۱) «الف» و «د»   ۲) «ب» و «ج»   ۳) «ب» و «د»   ۴) «الف» و «ج»

۶۲- دو مورخ قصد دارند پژوهش تاریخی پیرامون تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی انجام بدهند. اولی قصد دارد پیرامون وضعیت اقتصادی و نظامی تیموریان تحقیق کند و دومی می‌خواهد درباره شیوه کشورداری دوره سلجوقیان، پژوهش کند. به ترتیب،

نهایی

هریک از آنها می‌توانند به کدام یک از آثار زیر، مراجعه کنند؟

۱) المسالک و الممالک - تاریخ بیهقی

۲) عجائب المقدور فی نوائب تیمور - سیاست‌نامه

۳) المسالک و الممالک - سیاست‌نامه

۴) عجائب المقدور فی نوائب تیمور - تاریخ بیهقی

۶۳- کدام گزینه در رابطه با مراحل اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر، درست است؟

الف) سنجش اعتبار و نقد روایت‌کننده

ب) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد

ج) سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی

د) مطابقت اخبار با مستندات آثار تاریخی

۱) «الف» و «ج»   ۲) «ب» و «ج»   ۳) «ج» و «د»   ۴) «الف» و «د»

۶۴- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، مربوط به کدام یک از شیوه‌های تاریخ‌نگاری است؟

الف) مورخ تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به عهده خواننده می‌گذارد.

ب) مورخ مجبور به انتخاب و گزینش است و برخی مطالب از چشم او دور می‌ماند.

ج) این روش در آغاز برای ثبت سخنان پیامبر استفاده می‌شد.

۱) روایی - ترکیبی - تحلیلی

۲) روایی - ترکیبی - روایی

۳) روایی - روایی - ترکیبی

۴) ترکیبی - تحلیلی - روایی

۶۵- کدام مورد درباره دین و اعتقادات اعراب در شبه جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام، درست است؟

نهایی

۱) اغلب یهودیان در این دوره، در نجران و معدودی از آنها ساکن یثرب بودند.

۲) بت پرستان سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند، ولی آن را با عقاید و آداب و رسوم، شرک‌آلود آمیخته بودند.

۳) عده‌ای از مردم عرب به آیین میتراپرستی و کیش مانوی گرایش داشتند.

۴) معدودی از اعراب نیز به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آنها می‌خوردند که به «حنفاء» معروف شدند.

۶۶- کدام گزینه دربارهٔ تقدم و تأخر رویدادهای زیر، صحیح است؟

(الف) پیامبر که راهی طائف شده بودند، با اهانت از آن شهر بیرون شدند و ناچار با حمایت خواهی یکی از اشراف مکه، به شهر مکه بازگشتند.
(ب) بنی هاشم به شعب ابی طالب در اطراف مکه پناه بردند. آنان حدود سه سال در آنجا ماندند و مشکلات و سختی‌های فراوانی را تحمل کردند.

(ج) سران قریش و مشرکان معاهده‌ای نوشتند که براساس آن، هرگونه مراودهٔ اجتماعی از قبیل ازدواج و ارتباط اقتصادی مانند خرید و فروش کالا با بنی هاشم ممنوع شد.

(د) حضرت خدیجه و حضرت ابوطالب، دو حامی بزرگ حضرت محمد، به فاصلهٔ کوتاهی از دنیا رفتند.

(۱) «ج» قبل از «ب» و «د» قبل از «الف» رخ داده است. (۲) «ب» قبل از «ج» و «الف» قبل از «د» رخ داده است.

(۳) «ج» قبل از «ب» و «الف» قبل از «د» رخ داده است. (۴) «ب» قبل از «ج» و «د» قبل از «الف» رخ داده است.

۶۷- کدام گزینه در ارتباط با اوضاع مردم یثرب و ارتباط آنها با رسول خدا (ص) نادرست است؟

(۱) شش نفر از مردم یثرب که در سال ۱۱ بعثت در مکه مسلمان شدند، پس از بازگشت به شهر خود، به تبلیغ اسلام پرداختند.

(۲) پیمان عقبهٔ اول، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؛ زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف، به‌ویژه اوس و خزرج، در آن حضور داشتند.

(۳) در پیمان عقبهٔ اول، ۱۲ مرد یثربی در سال دوازدهم بعثت در مکانی موسوم به عقبه در منا، با پیامبر بیعت کردند.

(۴) در مراسم حج سال سیزدهم بعثت، ۷۳ مرد و دو زن از اهالی یثرب در عقبه با رسول خدا (ص) پیمانی بستند که به عقبهٔ دوم مشهور است.

۶۸- دلیل طولانی شدن جنگ میان قبایل در یثرب، قبل از هجرت پیامبر اسلام (ص) به آن شهر چه بود؟

(۱) عدم وجود یک مرجع سیاسی قدرتمند

(۲) نظام دو قبیله‌ای متشکل از اوس و خزرج

(۳) عصبیت و پیوندهای خونی که بر مناسبات قبیله‌ای حاکم بود.

(۴) ترکیب نامتجانس منطقه که شامل عرب‌های مهاجر و یهودیان بود.

۶۹- کدام گزینه، دربارهٔ حکم بن ابی العاص، درست است؟

(۱) پیامبر (ص) وی را به طائف تبعید کرد و خلیفهٔ دوم، وی را به مدینه بازگرداند.

(۲) پیامبر (ص) وی را به طائف تبعید کرد و خلیفهٔ سوم، وی را به مدینه بازگرداند.

(۳) در دورهٔ پیامبر (ص) به یمن تبعید شد و در زمان خلافت عمر، به مدینه بازگشت.

(۴) در دورهٔ پیامبر (ص) به یمن تبعید شد و در زمان خلافت عثمان، به مدینه بازگشت.

۷۰- کدام گزینه در مورد فتوحات مسلمانان در خارج از شبه جزیرهٔ عربستان، صحیح است؟

(الف) یکی از شهرهای مسیحی‌نشین این منطقه، با قرارداد صلح در حضور خلیفهٔ دوم از سلطهٔ امپراتوری روم شرقی خارج شد.

(ب) امید به آزادی مذهبی زیر سایهٔ حکومت مسلمانان، تأثیر بسزایی در فتح این شهر داشت.

(ج) ساکنان بومی مسیحی‌نشین این منطقه در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه اختلافات اساسی داشتند.

(د) فتوحات مسلمانان در این شهر بیشتر نتیجهٔ مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.

(۱) مورد «ج» همانند مورد «د» و برخلاف مورد «ب» مربوط به فتح مصر است.

(۲) مورد «ب» برخلاف مورد «الف» و همانند مورد «ج» مربوط به فتح مصر است.

(۳) مورد «د» برخلاف مورد «ج» و همانند مورد «ب» مربوط به فتح مصر است.

(۴) مورد «الف» برخلاف مورد «ج» و همانند مورد «د» مربوط به فتح شام است.

تاریخ (۲) - آشنا

۷۱- به ترتیب مورخان چگونه قادر به شناخت، تحلیل و تفسیر رویدادها و تحولات گذشته هستند و برای آگاهی از چگونگی وقوع رویدادهای گذشته، دست به چه اقدامی می‌زنند؟

- ۱) مطالعه سرگذشت فرمانروایان و جنگ‌ها - به محل وقوع رویدادها رجوع می‌کنند.
- ۲) کاوش و نقد و بررسی شواهد و مدارک مندرج در منابع تاریخی - به محل وقوع رویدادها رجوع می‌کنند.
- ۳) کاوش و نقد و بررسی شواهد و مدارک مندرج در منابع تاریخی - به منابع مختلفی رجوع می‌کنند.
- ۴) مطالعه سرگذشت فرمانروایان و جنگ‌ها - به منابع مختلفی رجوع می‌کنند.

۷۲- پاسخ عبارتهای «محتوای اندرزنامه‌ها»، «از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها»، «منبع مورخان برای تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) حاوی موضوعاتی درباره شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم است. - روضه‌الصفاء نوشته میرخواند - متون تقویمی و گاه‌شماری و متون اخلاقی
- ۲) بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازد. - قابوس‌نامه نوشته عنصرالمعالی - متون تقویمی و گاه‌شماری و متون اخلاقی
- ۳) حاوی موضوعاتی درباره شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم است. - اسناد برجای مانده از دیوان‌های حکومتی مانند فرمان‌ها و منشآت
- ۴) بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازد. - اسناد بر جای مانده از دیوان‌های حکومتی مانند فرمان‌ها و منشآت

۷۳- بقایای شیر قلعه شه‌میرزاد را براساس کدام روش سنجش اعتبار بررسی می‌کنند و در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی و یا تردید اعتبار آنها، کدام روش می‌تواند مفید باشد؟

- ۱) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - مطابقت با عقل
- ۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی
- ۳) مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی
- ۴) سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان - مطابقت با عقل

۷۴- نتایج تحقیقات کدام علم به مورخان کمک می‌کند که اخبار و مندرجات کتاب‌های تاریخی را به دقت ارزیابی کنند و دو رکن مهم یک رویداد تاریخی چیست و کدام کتاب اثر عبدالحسین زرین‌کوب است؟

- ۱) جغرافیا - زمان و مکان - تاریخ‌نگاری در اسلام
- ۲) باستان‌شناسی - انسان و محیط - تاریخ در ترازو
- ۳) باستان‌شناسی - زمان و مکان - تاریخ در ترازو
- ۴) جغرافیا - انسان و محیط - تاریخ‌نگاری در اسلام

۷۵- چند مورد از عبارتهای زیر درست است؟

- الف) در آستانه ظهور اسلام، ساکنان شبه‌جزیره عربستان را دو قبیله مهاجر اوس و خزرج تشکیل می‌دادند.
- ب) تمدن یمن در شمال و شمال غربی شبه‌جزیره عربستان وجود داشت.
- ج) قدرت و نفوذ قبیله قریش، به منزله حکومتی پایدار نبود.
- د) بیشتر ساکنان شبه‌جزیره عربستان، به‌ویژه اهالی مدینه، بت‌پرست بودند.

- ۱) دو   ۲) سه   ۳) یک   ۴) چهار

۷۶- به ترتیب صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر، در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
 الف) پیروان حضرت ابراهیم در عربستان به «حنفاء» معروف بودند.

ب) سران مشرک از همان ابتدای دعوت به اسلام، مخالفت و دشمنی شدید خود را با رسول خدا ابراز داشتند.
 ج) با تشدید آزار مشرکان، پیامبر به فکر هجرت از مکه افتاد و در جست‌وجوی یافتن مردمانی که آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشند، راهی طائف شد که شهری ثروتمند در نزدیکی مدینه بود.

۱) ص - غ - غ   ۲) غ - ص - غ   ۳) غ - غ - ص   ۴) ص - ص - غ

۷۷- کدام گزینه، وقایع دوران حکومت پیامبر را به درستی بیان می‌کند؟

۱) سال‌های هفتم و هشتم هجری: به اسلام گرویدن تعدادی از حاکمان محلی در عمان، بحرین، نجران و یمن و تابع حکومت مدینه شدن با بستن پیمان و پرداخت جزیه

۲) سال هشتم هجری: انعقاد صلح حدیبیه که به گفته قرآن، این صلح فتح و پیروزی آشکار برای اسلام است.

۳) سال نهم هجری: ایراد خطبه در مکانی به نام غدیر خم، و معرفی علی (ع) به جانشینی خویش

۴) سال هشتم هجری: اسلام آوردن هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب

۷۸- عبارتهای نادرست زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) مورخان سال دهم هجری را سال وفود نامیده‌اند.

ب) در سال نخست هجرت، به دنبال نزول آیات جهاد، رسول خدا تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت.

پ) قبل از پیمان صلح حدیبیه، حضرت محمد (ص) سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

ت) جزیه، مالیات سرانه‌ای بود که به مردان بالغ اهل کتاب که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، تعلق می‌گرفت.

۱) «الف» و «ب»   ۲) «الف» و «پ»   ۳) «ب» و «پ»   ۴) «پ» و «ت»

۷۹- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

الف) چه کسانی از مهاجران، در سقیفه بنی‌ساعده حضور داشتند؟

ب) پس از رحلت پیامبر (ص) و آغاز خلافت ابوبکر بنی‌قحافه، سه گروه با این حکومت به مخالفت پرداختند. کدام مورد جزء این مخالفین محسوب نمی‌شوند؟

۱) الف) ابوبکر بنی‌قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح ب) موالی و تازه مسلمانان کشورهای تازه فتح شده که به آیین پدران خود بازگشته بودند.

۲) الف) عبدالله بن ابی، ابوعبیده جراح و عمر بن خطاب ب) افرادی که در واپسین روزهای زندگی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری کردند.

۳) الف) ابوبکر بنی‌قحافه، عبدالله بن ابی و عمر بن خطاب ب) گروه‌هایی از قبایل عربستان، که در سال‌های پایانی زندگانی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند.

۴) الف) عمر بن خطاب، خالد بن ولید و ابوعبیده جراح ب) کسانی که ابوبکر را به‌عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و به‌طور آشکار از حضرت علی (ع) حمایت می‌کردند.

۸۰- کدام گزینه آثار و پیامدهای فتوحات در زمان خلفای نخستین را به درستی بیان می‌کند؟

۱) سرزمین‌های فتح شده، به لحاظ اقتصادی، دارای ثروت و روستاهای آباد و بزرگی بودند که اعراب طبق سنت اسلامی در جریان فتوحات از غنائم فراوان آن چشم‌پوشی کردند و فقط به منابع اقتصادی و درآمدهای مالیاتی آن سرزمین‌ها اکتفا کردند.

۲) مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در عرصه سیاسی جلوه‌گر شد؛ زیرا فتح سرزمین‌های ایران، شام و مصر نقش بسزایی در شکل‌گیری و شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کرد.

۳) اعراب مسلمان در فاصله کمتر از ۲۰ سال، دو قدرت بزرگ جهانی یعنی، ساسانیان و امپراتوری روم شرقی را شکست دادند و سرزمین‌های مهم ایران، شام و مصر را تصرف کردند.

۴) با فتح شام سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق تمدن‌های باستانی مهیا شد.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیا (۲)

ناحیه چیست؟ / نواحی طبیعی
معنا و مفهوم ناحیه، انسان و
ناحیه، نواحی آب و هوایی،
ناهمواری‌ها و اشکال زمین تا
پایان «فرسایش انحلالی»
صفحه ۱ تا ۴۶

۸۱- تقسیم‌بندی بین واحدهای جغرافیایی به چه منظوری صورت می‌گیرد و کدام عبارت در ارتباط با تعریف ناحیه‌بندی، درست است؟ **نهایی**

(۱) شناخت بهتر و آسان‌تر و علمی کردن مطالعات درباره مکان‌ها - تقسیم یک محیط جغرافیایی به واحدهای کوچک‌تر که هر واحد با واحد مجاور تفاوت دارد.

(۲) تفکیک عوامل طبیعی و انسانی از یکدیگر - تقسیم کره زمین به محدوده جغرافیایی که پدیده‌های موجود در آن با هم متفاوت هستند.

(۳) شناخت بهتر و آسان‌تر و علمی کردن مطالعات درباره مکان‌ها - تقسیم کره زمین به محدوده جغرافیایی که پدیده‌های موجود در آن با یکدیگر متفاوت هستند.

(۴) تفکیک عوامل طبیعی و انسانی از یکدیگر - تقسیم یک محیط جغرافیایی به واحدهای کوچک‌تر که هر واحد با واحد مجاور تفاوت دارد.

۸۲- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام تصویر، به درستی ترسیم شده است؟

الف) معیارهای مربوط به عوامل طبیعی

ب) معیارهای مربوط به عوامل انسانی

پ) شامل جمعیت، اقوام، دین، زبان و نوع فعالیت‌های اقتصادی

ت) شامل آب و هوا، پوشش گیاهی و خاک

۸۳- کدام گزینه با عبارت زیر، ارتباط مفهومی دارد؟

«بالا رفتن قیمت برنج وارداتی آسیا، نگرانی کشورهای وارد کننده را در زمینه تغذیه مردم افزایش داده است.»

(۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

(۲) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

(۳) نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند.

(۴) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

۸۴- با حرکت از کانون یک ناحیه جغرافیایی به طرف مرزهای آن، کدام یک از موارد زیر رخ می‌دهد و مراتع مداری در حاشیه صحرا، به چه علت به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند؟ **نهایی**

(۱) میزان وحدت و تجانس بهتر دیده می‌شود. - خشکی هوا

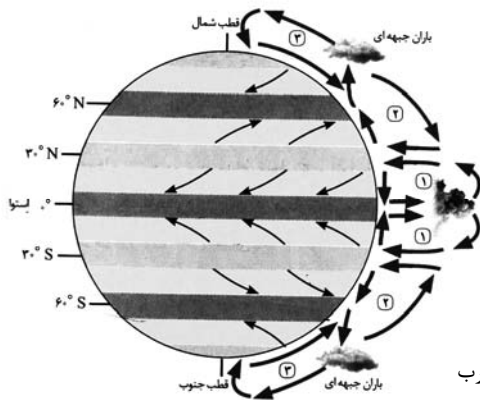
(۲) ویژگی‌ها و خصوصیات آن ناحیه، کاسته می‌شود. - وزش بادهای شدید

(۳) میزان وحدت و تجانس بهتر دیده می‌شود. - ورزش بادهای شدید

(۴) از وحدت و همگونی آن ناحیه، کاسته می‌شود. - خشکی هوا

۸۵- گروهی از کوهنوردان قصد دارند قله دماوند را با ارتفاع ۵۶۱۰ متر فتح کنند. از آنجا که ارتفاع از سطح زمین، بر دمای یک مکان تأثیر می‌گذارد، آنان قبل از حرکت دماسنج را چک می‌کنند تا بتوانند دمای احتمالی قله را حدس بزنند. اگر دماسنج دمای سطح زمین را ۳۰ درجه سانتی‌گراد نشان بدهد، دمای قله دماوند تقریباً چند درجه سانتی‌گراد خواهد بود؟

- (۱) صفر (۲) ۱- (۳) ۳- (۴) ۶-

۸۶- با توجه به شکل کمربندهای فشار و وزش بادهای، کدام گزینه، درست است؟

- (۱) جهت وزش بادهای بر اثر حرکت انتقالی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت شمال و جنوب منحرف می‌شود.
- (۲) جهت وزش بادهای بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود.
- (۳) جهت وزش بادهای بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت شمال و جنوب منحرف می‌شود.
- (۴) جهت وزش بادهای بر اثر حرکت انتقالی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب شرق منحرف می‌شود.

۸۷- کدام گزینه درباره ناحیه استوایی (۱)، ناحیه معتدل (۲) و ناحیه سرد (۳)، به درستی تدوین شده است؟

- (۱) در ناحیه (۲) بر خلاف ناحیه (۳)، بارش در دوره گرم سال بیشتر از دوره سرد است و در ناحیه (۱)، بارش در تمام سال است.
- (۲) ناحیه (۱) از ناحیه (۲)، گرم‌تر و پربارش‌تر است و احتمال دارد در سردترین ماه، دمای هوای هر دو ناحیه، به صفر درجه سانتی‌گراد برسد.
- (۳) ناحیه (۲)، برای جنگل‌های خزان‌دار و ناحیه (۱) برای جنگل‌های مخروطی سردسیری مناسب‌اند.
- (۴) ناحیه (۳) از دو ناحیه دیگر، سردتر است اما احتمال دارد دمای آن، با دمای ناحیه (۲) در سردترین ماه سال یکسان باشد.

۸۸- کدام گزینه درباره «بیابان آناکاما» و «بیابان نامیب»، درست است؟

- (۱) این دو بیابان، در عرض جغرافیایی بالا و در ارتفاعات زیاد قرار دارند.
- (۲) هر دو، از جمله بیابان‌های گرم به‌شمار می‌روند که در مجاورت مدار راس‌السرطان واقع شده‌اند.
- (۳) به ترتیب، در ساحل جنوب غربی آفریقا و ساحل آمریکای جنوبی، پدید آمده‌اند.
- (۴) علت اصلی به‌وجود آمدن هر دو بیابان، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست.

۸۹- کدام موارد، به ترتیب از پیامدهای هوازدگی «شیمیایی و فیزیکی» است؟

الف) تشکیل و تکامل خاک در نواحی گرم و خشک

ب) خرد شدن سنگ‌ها در نتیجه رشد ریشه درختان

ج) محو شدن برجستگی‌های صورت انسان در یک مجسمه سنگی

د) تخریب نمای ساختمان‌های مرمری و آهنی در نواحی شرق آسیا

- (۱) «الف، ج» و «ب، د» (۲) «ب، ج» و «الف، د» (۳) «ج، د» و «الف، ب» (۴) «د، ب» و «الف، ج»

۹۰- ورقه‌های زمین که بر روی بخش خمیری گوشته به آرامی حرکت می‌کنند از چه قسمت‌هایی تشکیل شده است و کدام گزینه

در ارتباط با انواع حرکت ورقه‌ها نادرست است؟

- (۱) پوسته و گوشته فوقانی - روی هم حرکت کردن
- (۲) پوسته و گوشته تحتانی - به هم نزدیک شدن
- (۳) پوسته و گوشته فوقانی - در امتداد هم لغزیدن
- (۴) پوسته و گوشته تحتانی - از هم دور شدن

فلسفه

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
چیستی فلسفه / ریشه و شاخه‌های
فلسفه / فلسفه و زندگی / آغاز
تاریخی فلسفه
صفحه‌های ۱ تا ۲۵

۹۱- سؤال مطرح شده در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) چرا درد با دارو تسکین می‌یابد؟
- (۲) مقصود از آزادی افراطی چیست؟
- (۳) چرا انسان موجودی مختار است؟
- (۴) چرا سلول‌ها پیر می‌شوند؟

۹۲- کدام مطلب درباره فیلسوفان متقدم یونان باستان نادرست است؟

نهایی

- (۱) پارمنیدس از یک واقعیت جاودان، فناپذیر و ثابت صحبت کرد.
- (۲) از نوشته‌های فلاسفه بعدی درباره تالس متوجه می‌شویم که او آب را پایه و اساس همه چیزها می‌دانست.
- (۳) با تأمل در سخنان پیروان ارسطو می‌یابیم که فیثاغوریان، اعداد و اصول آن را همان عناصر اولیه موجودات می‌دانستند.
- (۴) شهرت هراکلیتوس در فلسفه به خاطر نظریه‌های وحدت اضداد و تغییر دائمی جهان است.

۹۳- هدف افلاطون از بیان تمثیل غار چه بود و لفظ «کیهان» را برای جهان نخستین بار کدام فیلسوف به کار برد؟

نهایی

- (۱) افلاطون در این تمثیل می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند. - فیثاغورس
- (۲) هدف افلاطون این بود که جهل و نادانی بسیاری از مردم را که به حقیقت پشت کرده‌اند، نشان دهد. - ارسطو
- (۳) هدف افلاطون این بود که جهل و نادانی بسیاری از مردم را که به حقیقت پشت کرده‌اند، نشان دهد. - فیثاغورس
- (۴) افلاطون در این تمثیل می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند. - ارسطو

۹۴- به ترتیب، چرا فیلسوفان می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را بررسی کنند و بدانند بشر با چه ابزاری می‌تواند به

شناخت هستی بپردازد و دانش فلسفه در واقع چند بخش اصلی دارد؟

- (۱) زیرا معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است. - یک
- (۲) چون شناختن مقدم بر توانایی شناختن است. - یک
- (۳) برای این که امکان شناخت، اصل است و معرفت به وجود فرع. - دو
- (۴) زیرا دانش فلسفه تعدادی بخش فرعی دارد. - دو

۹۵- کدام دیدگاه زیر به عقاید فیلسوفی که فلسفه خود را به صورت شعر عرضه می‌کرد، نزدیک تر است؟

- (۱) عنصر اولیه موجودات و ذرات و اشیای جهان از آن جایی که نهایتاً به آب ختم می‌شوند و آب به سایر حالت‌ها تغییر شکل می‌دهد، آب است.
- (۲) لایه سطحی و ظاهری جهان با حواس درک می‌شود که فقط شامل امور متغیر است و حس به حقیقت هستی دسترسی ندارد.
- (۳) هستی چیزی جز اعداد و عنصر اولیه آنها نیست و رمز و راز هستی جز اعداد نیست.
- (۴) جمع دو امر متضاد، جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

۹۶- به ترتیب، یکی از دلایلی که نشان‌دهنده تفاوت فیلسوف با مردم عادی در اندیشیدن به مسائل بنیادین فلسفی است، کدام

نهایت

مورد است و به کدام‌یک از فواید تفکر فلسفی مربوط می‌شود؟

- (۱) وارد شدن به مسائل فلسفی با روش درست - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۲) وارد شدن به مسائل فلسفی با روش درست - استقلال در اندیشه
- (۳) به نحو جدی فکر کردن درباره مسائل فلسفی - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۴) به نحو جدی فکر کردن درباره مسائل فلسفی - دوری از مغالطه‌ها

۹۷- در مورد واژه‌های «سوفیست» و «فیلسوفوس» می‌توان گفت ...

- (۱) هر دو در طول تاریخ تنزل معنایی یافته‌اند.
- (۲) معنای اولیه سوفیست و معنای دوم فیلسوفوس یکسان هستند.
- (۳) معنای اولیه فیلسوفوس و معنای امروزی سوفیست متفاوت نیستند.
- (۴) سوفیست کلمه‌ای عربی و فیلسوفوس کلمه‌ای یونانی می‌باشد.

۹۸- در چه صورتی می‌توانیم بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار دهیم؟

- (۱) شناخت تفاوت باورهای خود با دیگران و عادت‌زدایی از باورها
- (۲) کشف بنیان‌های فکری دیگران از لابه‌لای رفتار و گفتار آنها
- (۳) تفکر فیلسوفانه و مرور چرایی قبول باورها
- (۴) اندیشیدن درباره جهان، مرگ، عدالت، زیبایی و ...

۹۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) سوفیست‌ها به جای آموزش علوم به فن سخنوری روی آوردند و به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند.
- (۲) برای دانش فلسفه نمی‌توان از نظر زمانی آغازی تعیین کرد و نمی‌توان گفت فلسفه ابتدا در کدام سرزمین پدید آمده است. البته این سخن درباره همه دانش‌ها صدق می‌کند.
- (۳) پارمنیدس از اندیشمندان بزرگ دوره یونان باستان است که بنا به نقل افلاطون، سقراط در جوانی با وی ملاقات کرده است.
- (۴) فارابی اندیشمند بزرگ اسلامی معتقد است که در دوره کیانیان انسان‌های وارسته‌ای بوده‌اند که هم به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بوده‌اند.

۱۰۰- با توجه به تمثیل غار افلاطون کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) این تمثیل را افلاطون در کتاب «جمهوری» آورده است و می‌توان آن را مثالی برای برخی فواید تفکر فلسفی دانست.
- (۲) در تمثیل غار زندانیان پشت به دهانه غار دارند و میان آنها و دهانه غار آتشی روشن است.
- (۳) رهایی واقعی زندانیان از غار مستلزم شیوه درست بیرون آمدن از غار است و این‌گونه نیست که بیرون آمدن از غار به هر شیوه‌ای موجب رهایی از عقیده به سایه‌ها شود.
- (۴) خو گرفتن تدریجی چشمان شخص به روشنایی موجب شناخت اشیای واقعی همزمان با دیدن و شناخت عامل وجودی و شناختی چیزهاست.

دانش آموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود.
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفتربه سؤال

عمومی یازدهم انسانی

۱۶ آذر ۱۴۰۳

تعداد سوالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۲)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۲)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۰
زبان انگلیسی (۲)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

طراحان

فارسی (۲)	حسن افتاده، سعید جعفری، محسن فدایی، احمد فهیمی
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، محسن رحمانی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، مجتبی درخشان گرمی، محمد مهدی دغلاوی، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	امیر محمودی	اعظم رجایی مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	محسن رحمانی	امیرمهدی افشار	سحر محمدزاده	محمدصدرا پنجهپور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	محدثه مرآتی، فاطمه نقدی		سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰ دقیقه

فارسی (۲)

(ستایش: لطف خدا)

• ادبیات تعلیمی

• ادبیات پایداری

• ادبیات غنایی

(پرورده عشق)

درس ۱ تا ۶

صفحه ۱۰ تا ۵۶

۱۰۱- در کدام گزینه، معنی کلمه مشخص شده، نادرست است؟

- (۱) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک
- (۲) به زیر باره می‌نالیید از درد
- (۳) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان
- (۴) به رود سند می‌غلتید بر هم

۱۰۲- املای چه تعداد از کلمات زیر درست نیست؟

(سفیر و نهیب)، (تصرف و غلبه)، (رعیت و مردم)، (تب و تاب و التهاب)، (صلاح و تفنگ)، (احتزاز و افراشتن)، (ازن و خواست)

(۲) چهار

(۱) سه

(۴) یک

(۳) دو

۱۰۳- کدام عبارت از «فعل مجهول» بهره جسته است؟

- (۱) خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود.
- (۲) نامه‌ها نبشته آمد و مبشران برفتند.
- (۳) امیر جامه بگردانید و تر و تباه شده بود.
- (۴) گفت: «نیک آمد» و آغاجی خادم را گفت: «کیسه‌ها بیاور».

۱۰۴- کدام گزینه درباره بیت «گرچه ز شراب عشق مستم/عاشق‌تر از این کنم که هستم» درست است؟

- (۱) «م» در «مستم» ضمیر پیوسته و مسند
- (۲) «م» در «کنم» ضمیر پیوسته و مفعول
- (۳) «م» در «هستم» ضمیر پیوسته و مفعول
- (۴) ضمیر پیوسته ندارد.

۱۰۵- در ابیات کدام گزینه، تعداد بیش‌تری آرایه «تشخیص» به‌کار رفته است؟

(۱) خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود	دل شب می‌دریید و پیش می‌رفت
از این سد روان، در دیده شاه	ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت
(۲) نهان می‌گشت روی روشن روز	به زیر دامن شب در سیاهی
در آن تاریک شب می‌گشت پنهان	فروغ خرگه خوارزمشاهی
(۳) بدان شمشیر تیز عافیت‌سوز	در آن انبوه، کار مرگ می‌کرد
ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت	دوچندان می‌شکفت و برگ می‌کرد
(۴) میان موج می‌رقصید در آب	به رقص مرگ، اخترهای انبوه
به رود سند می‌غلتید بر هم	ز امواج گران، کوه از پی کوه

۱۰۶- در کدام بیت زیر، واژگان قافیه با هم «جناس» نمی‌سازند؟

- (۱) شغال نگون‌بخت را شیر خورد
  - (۲) کزین پس به کنجی نشینم چو مور
  - (۳) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست
  - (۴) بخور تا توانی به بازوی خویش
- بماند آن چه روباه از آن سیر خورد
که روزی نخوردند پیلان به زور
چو چنگش، رگ و استخوان ماند و پوست
که سعیت بود در ترازوی خویش

۱۰۷- همه ابیات به جز بیت ...، اشاره به «شدت نبرد» دارد.

- (۱) شبی را تا شبی با لشکری خرد
  - (۲) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک
  - (۳) بدان شمشیر تیز عافیت‌سوز
  - (۴) در آن باران تیر و برق پولاد
- ز تن‌ها سر، ز سرها خود افکند
خدا داند چه افسرها که رفته
در آن انبوه کار مرگ می‌کرد
میان شام رستاخیز می‌گشت

۱۰۸- مفهوم بیت کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش
  - (۲) عشق‌بازی کار بیکاران بود
  - (۳) عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی
  - (۴) گویند ز عشق کن جدایی
- بگذار که دل بکند مسئله‌ها را
عاقش با کار بیکاران چه کار
عشق داند که در این دایره سرگردانند
این نیست طریق آشنایی

۱۰۹- مفهوم کامل ابیات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- «آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم
فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد
- از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم
در غیرت ما نیست که در ننگ بمیریم»

- (۱) اشاره به مرگ انسان‌ها و وجود مشکلات در زندگی آنان
- (۲) نگرش مثبت انسان‌ها نسبت به امید در زندگی
- (۳) پایداری و جوانمردی و درخواست فرصت
- (۴) فرصت‌های مناسب برای شعر و شاعری موجب تعالی انسان‌هاست.

۱۱۰- در عبارت زیر، مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»

- (۱) سازه‌های قدیمی و فرسوده- روشنایی و امید
- (۲) زندانی و در بند بودن- آزادی
- (۳) گرفتاری و مشکلات- آزادی
- (۴) جهل و خرافات و عادات ناپسند- علم و پیشرفت و افکار روشنگرانه

دین و زندگی (۲)

۲۰ دقیقه

دین و زندگی (۲)

تفکر و اندیشه

هدایت الهی، تداوم

هدایت، آخرین پیامبر،

معجزه جاویدان،

مسئولیت‌های پیامبر (ص)

درس ۱ تا ۵

صفحه ۱ تا ۶۴

۱۱۱- این که دین اسلام در دوره‌های گوناگون می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای انسان‌ها باشد، مبین کدام ویژگی‌های دین اسلام است؟

(۱) وجود قوانین تنظیم‌کننده- حفظ قرآن کریم از هرگونه تحریف و انحراف

(۲) وجود قوانین تنظیم‌کننده- توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

(۳) وجود امامان معصوم (ع)- توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

(۴) وجود امامان معصوم (ع)- حفظ قرآن کریم از هرگونه تحریف و انحراف

۱۱۲- کدام یک از دلایل ارسال پیامبران متعدد، به ترتیب از دقت در مفاهیم زیر نتیجه گرفته می‌شود؟

- عدم توسعه کتابت

- نسیان تدریجی تعالیم پیامبران

- درخور فهم و اندیشه سخن گفتن

(۱) استمرار و پیوستگی در دعوت- رشد تدریجی سطح فکر مردم- استمرار و پیوستگی در دعوت

(۲) استمرار و پیوستگی در دعوت- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین- رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۳) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین- رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۴) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین- رشد تدریجی سطح فکر مردم- استمرار و پیوستگی در دعوت

۱۱۳- کدام یک از علل پایان یافتن نبوت بر اساس حدیث شریف «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» است؟

(۱) توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

(۲) وجود قوانین تنظیم‌کننده که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

(۳) وجود قوانین تنظیم‌کننده که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

(۴) توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۱۱۴- کدام آیه شریفه به مفهومی اشاره می‌کند که بیت «یکی خط است ز اول تا به آخر/ بر او خلق جهان گشته مسافر» ما را به آن رهنمون

می‌سازد؟

(۱) «رسولانی [را فرستاد که] بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد.»

(۲) «و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند، مگر پس از آنکه به حقانیت آن آگاه شدند...»

(۳) «ما پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقلشان سخن بگوییم.»

(۴) «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود...»

۱۱۵- تنها دین مقبول در نزد خداوند چیست و به چه معنایی است و دلیل اختلاف اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) در آن چه بود؟

(۱) اسلام، به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند- ناآگاهی ایشان به حقانیت دین اسلام

(۲) اسلام، به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند- رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.

(۳) اسلام، به معنای سلامت نفس و روح- رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.

(۴) اسلام، به معنای سلامت نفس و روح- ناآگاهی ایشان به حقانیت دین اسلام

۱۱۶- ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری معلول چیست و کدام مورد سعادت انسان را تضمین می‌کند؟

(۱) احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند- پاسخ صحیح به نیازهای طبیعی و غریزی

(۲) احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند- پاسخ صحیح به نیازهای اساسی

(۳) انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد- پاسخ صحیح به نیازهای اساسی

(۴) انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد- پاسخ صحیح به نیازهای طبیعی و غریزی

۱۱۷- این که امام سجاد (ع) پیوسته از خداوند درخواست می‌کردند: «خدا یا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریدی»

ناشی از کدام نیاز برتر است و تکرارنشده‌ی بودن فرصت زندگی از کدام دغدغه نتیجه گرفته می‌شود؟

(۱) شناخت هدف زندگی - درک آینده خویشتن

(۲) شناخت هدف زندگی - کشف راه درست زندگی

(۳) درک آینده خویشتن - کشف راه درست زندگی

(۴) درک آینده خویشتن - شناخت هدف زندگی

۱۱۸- با توجه به سوره عصر، درمی‌یابیم خسرانی انسان را تهدید می‌کند؛ راه‌هایی از این خسران، به ترتیب چیست؟

(۱) «آمنوا- عملوا الصالحات- تواصوا بالصبر- تواصوا بالحق»

(۲) «عملوا الصالحات- آمنوا- تواصوا بالصبر- تواصوا بالحق»

(۳) «عملوا الصالحات- آمنوا- تواصوا بالحق- تواصوا بالصبر»

(۴) «آمنوا- عملوا الصالحات- تواصوا بالحق- تواصوا بالصبر»

۱۱۹- پاسخ به نیازهای اساسی باید دارای چه ویژگی‌هایی باشد و خداوند متناسب با کدام ویژگی‌ها انسان را هدایت می‌کند؟

(۱) قابل اعتماد و همه‌جانبه- عقل و غریزه

(۲) قابل اعتماد و همه‌جانبه- عقل و اختیار

(۳) جامع و مانع- اختیار و غریزه

(۴) جامع و مانع- عقل و غریزه

۱۲۰- برای دست‌یابی به پاسخ سؤال‌های اساسی به چه چیزهایی احتیاج داریم و در بیان امام کاظم (ع) آن کس که عقلش کامل‌تر است، چه

وضعیتی پیدا می‌کند؟

(۱) عقل و اختیار- رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

(۲) عقل و اختیار- نسبت به فرمان‌های الهی داناتر است.

(۳) عقل و وحی- نسبت به فرمان‌های الهی داناتر است.

(۴) عقل و وحی- رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

۱۲۱- کدام مورد، مفهوم روایت زیر را بیان نموده است؟

«خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد در کتابش آورده است.»

(۱) بیش از شش هزار آیه در یک هماهنگی بی‌نظیر درباره زندگی بشر و سؤالات او در همه دانش‌ها بحث کرده است.

(۲) قرآن کریم با زیباترین کلمات در طول عمر پیامبر (ص) و به صورت تدریجی برنامه هدایت را ارائه نموده است.

(۳) این کتاب آسمانی با بیان شیوا، نکات علمی بی‌سابقه‌ای را بیان نموده و به صورت مفصل در مورد آن بحث نموده است.

(۴) قرآن فقط از امور معنوی یا آخرت و رابطه انسان سخن نمی‌گوید، بلکه برنامه‌ای جامع در اختیارش قرار می‌دهد.

۱۲۲- از آیه شریفه «و السَّمَاءُ بَنِيانًا بِأَيْدِيهِمْ وَأَنَا لَمُوسِعُونَ» کدام موضوع قابل دریافت است؟

(۱) انبساط جهان؛ ستارگان به سقف آسمان چسبیده‌اند، به همین علت نمی‌افتند و با سرعت در حال حرکتند.

(۲) نیروی جاذبه؛ ستارگان به سقف آسمان چسبیده‌اند، به همین علت نمی‌افتند و با سرعت در حال حرکتند.

گرفتن از یکدیگرند. (۳) انبساط جهان؛ کهکشان‌ها با سرعت فوق‌العاده در حال حرکت و فاصله گر

(۴) نیروی جاذبه؛ کهکشان‌ها با سرعت فوق‌العاده در حال حرکت و فاصله

۱۲۳- کدام عبارت، از قرآن کریم علت عدم تحقق «لارتاب المبطلون» را تبیین و مورد تأکید قرار می‌دهد؟

(۱) «و ما كنت تتلوا من قبله من كتاب و لا تخطه بيمينك»

(۲) «و لو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً»

(۳) «لا يأتون بمثله و لو كان بعضهم لبعض ظهيراً»

(۴) «ام يقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله»

۱۲۴- عبارات قرآنی «و خداوند عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند» و «آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم» به

ترتیب، به کدام عنوان از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم اشاره دارد؟

(۱) تأثیرناپذیری از عقاید جاهلیت- جامعیت و همه‌جانبه بودن

(۲) تأثیرناپذیری از عقاید جاهلیت- ذکر نکات علمی بی‌سابقه

(۳) جامعیت و همه‌جانبه بودن- ذکر نکات علمی بی‌سابقه

(۴) جامعیت و همه‌جانبه بودن- جامعیت و همه‌جانبه بودن

۱۲۵- به ترتیب، کدام عبارات شریفه، برای پرسش‌های ذیل، پاسخ مناسبی هستند؟

- در کدام عبارت قرآنی اشاره شده است که اگر معجزه‌ها توسط یکی از دانشمندان جامعه آورده می‌شد، ممکن بود شبهه الهی بود آن ایجاد شود؟

- قرآن کریم از چه جهتی معجزه است؟

(۱) «و لو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً...»- «... قل فأتوا بسورة مثله»

(۲) «و ما كنت تتلوا من قبله من كتاب و لا تخطه بيمينك...»- «... قل فأتوا بسورة مثله»

(۳) «و لو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً...»- «... لئنأ يكون للناس على الله حجة»

(۴) «و ما كنت تتلوا من قبله من كتاب و لا تخطه بيمينك...»- «... لئنأ يكون للناس على الله حجة»

۱۲۶- خداوند متعال برای تحقق هدف ارسال پیامبران چه امکاناتی را همراه آنان نموده است و این هدف به وسیله چه کسانی اقامه می‌گردد؟

(۱) «رُسُلًا مبشرين و منذرين»- پیامبران

(۲) «رُسُلًا مبشرين و منذرين»- مردم

(۳) «بالبينات و انزلنا معهم الكتاب و الميزان»- مردم

(۴) «بالبينات و انزلنا معهم الكتاب و الميزان»- پیامبران

۱۲۷- اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، چه مشکلی به وجود می‌آید؟

(۱) امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می‌شود.

(۲) دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد.

(۳) امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

(۴) مردم به گمراهی دچار می‌شوند.

۱۲۸- مردم چه زمانی گفته‌ها و هدایت‌های یک پیامبر را می‌پذیرند؟

(۱) زمانی که مطمئن باشند که او هیچ‌گاه مرتکب گناه و اشتباهی نمی‌شود.

(۲) زمانی که مطمئن باشند از طرف خداوند به او وحی می‌شود.

(۳) زمانی که از او معجزه‌ای ببینند و مطمئن شوند که از طرف خدا آمده است.

(۴) زمانی که یقین کنند او در ادعایش صادق است.

۱۲۹- به ترتیب، اولین و برترین کاتب قرآن و اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم آیات قرآن، چه کسانی بودند؟

(۱) امام علی (ع)- امام علی (ع)

(۲) امام علی (ع)- پیامبر (ص)

(۳) پیامبر (ص)- پیامبر (ص)

(۴) پیامبر (ص)- امام علی (ع)

۱۳۰- پیامبر (ص) به محض پذیرش اسلام توسط مردم . . . ، به این شهر هجرت کرد و مسئولیت . . . خود را انجام داد.

(۱) مکه- مرجعیت دینی

(۲) مدینه- مرجعیت دینی

(۳) مکه- ولایت ظاهری

(۴) مدینه- ولایت ظاهری

زبان انگلیسی (۲)

۱۰ دقیقه

زبان انگلیسی (۲)

• Understanding People

درس ۱

صفحة ۱۵ تا ۴۷

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

131- I'm not sure, but I feel that . . . my students will pass the exam.

1) a little of	2) a few
3) a little	4) few of

132- To be honest, I don't think you need . . . mathematics to . . . .

- 1) many – this problem solves
- 2) much – solve this problem
- 3) some – this problem solves
- 4) few – solve this problem

133- I've heard that learning a new language . . . .

- 1) can improve your communication skills
- 2) your skills of communication can improve
- 3) can skills your communication improve
- 4) improve your skills communication can

134- It's interesting to know that your brain records a real experience when you . . . something, even if it's not real.

1) value	2) respect
3) vary	4) imagine

135- After years of practice, I finally speak German . . . and can easily understand native speakers.

1) honestly	2) probably
3) absolutely	4) fluently

136- John hopes to gain some . . . in his field of study, which will help improve his skills and knowledge.

1) explanation	2) communication
3) experience	4) difference

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A long time ago, ships were the only means for people to travel across the seas. These trips could last for weeks or even months, so ships sailed both day and night in all kinds of weather. It was easy to navigate when the sun was shining, but being at sea at night or in bad weather was risky because ships could crash into rocks if the crew wasn't careful. That's why sailors relied on lighthouses. A lighthouse is a tall building with a bright light at the top, which is located in dangerous areas. These lights told the sailors to stay away because danger was near.

The first lighthouse was built in ancient Egypt, but it wasn't until the 1700s that lighthouses became an important part of sea life. They were built in places that could pose risks for ships. These towers were very tall so the sailors could see their lights from a distance. The earliest lighthouses were made from stone, and the top section was called the "lantern room," which had glass windows to let the light shine out to sea.

137- What is the best title for the passage?

- 1) How to Make a Lighthouse
- 2) The First Lighthouse
- 3) Traveling in the Past
- 4) Lighting the Way

138- Which of the following is NOT true about lighthouses, according to the passage?

- 1) They became less important after the 1700s.
- 2) They have a bright light at the top.
- 3) Ships should not get near them.
- 4) Sailors need them most at night and during bad weather.

139- According to the passage, lighthouses were important for sailors because they . . . .

- 1) helped sailors find their way back home
- 2) had the power to stop bad weather
- 3) could shorten the time ships needed to complete their journeys
- 4) showed dangerous locations to sailors

140- The underlined word "They" in paragraph 2 refers to . . . .

1) ships	2) places
3) lighthouses	4) risks

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۶ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

۲۵۱- مفهوم مصراع «سخت می‌گیرد جهان بر مردمان سخت‌کوش» به کدام گزینه نزدیکتر است؟

- (۱) کار دشوار نگیرند بدین آسانی
(۲) دشوار از آموختن گشت آسان
(۳) گناه توست که بر خود گرفته‌ای دشوار
(۴) هر چه آسان یافتی آسان دهی

۲۵۲- کدام ضرب‌المثل مفهوم متفاوتی دارد؟

- (۱) هر که تنهاتر کم‌رنج‌تر
(۲) تنهایی به خدا برازنده است.
(۳) اوقات مکن ضایع و تنها بنشین
(۴) هیچ آفت نرسد گوشه‌ی تنهایی را

۲۵۳- در ترتیب «هار - تان - ییز - ؟» که شامل همین چهار کلمه است، کدام گزینه به جای علامت سؤال می‌نشیند؟

- (۱) هشت
(۲) دین
(۳) فند
(۴) تان

۲۵۴- ابتدا حروف الفبای فارسی را از راست به چپ می‌نویسیم و سپس حروف یک‌چهارم دوم را با همان ترتیب، با حروف یک‌چهارم پایانی جابه‌جا

می‌کنیم. حال سومین حرف سمت راست شانزدهمین حرف الفبا، چند نقطه‌ای است؟

- (۱) یک نقطه‌ای است.
(۲) دونقطه‌ای است.
(۳) سه نقطه‌ای است.
(۴) بی نقطه است.

حروف ابجد

برای ترتیب حروف عربی، شیوه دیگری به جز شیوه معمول و شناخته‌شده ما هم وجود دارد. در این روش، حروف عربی را به ترتیب «ب ج د ه و ز - ح ط ی - ک ل م ن - س ع ف ص - ق ر ش ت - ث خ ذ - ض ظ غ» مرتب می‌کنند و به هر حرف، عدد خاصی را نسبت می‌دهند. جدایی بین حروفها برای به‌خاطر سپردن راحت‌تر آنها است. ارزش این عددها را در ارزش‌گذاری ابجد کبیر، در جدول زیر می‌بینید:

ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰

صفحه‌های مقدمه برخی کتابها یا چیدمان برخی عبارت‌ها به شکل «الف، ب، ج، د» بر همین اساس است. همچنین بر این اساس، می‌توان به کلمه‌ها هم عدد نسبت داد، برای مثال:

$$\text{علی} \Leftarrow \text{ع: } ۷۰ \quad \text{ل: } ۳۰ \quad \text{ی: } ۱۰ \quad \Leftarrow \text{علی: } ۱۰ + ۳۰ + ۷۰ = ۱۱۰$$

معمولاً تشدید را نمی‌شماریم. و تنوین‌ها را هم همین‌طور. حروف فارسی «پ چ ژ گ» را نیز به ترتیب معادل «ب ج ز ک» می‌گیریم.

* با توجه به متن بالا به سه سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۵۵- کدام عدد، ارزش عددی کلمه سه‌حرفی نام هیچ گل یا درختی نیست؟

- (۱) ۶
(۲) ۲۴
(۳) ۷۱
(۴) ۲۶۶

۲۵۶- ارزش عددی نام کدام حیوان عددی بزرگتر است؟

(۱) خرچنگ	(۲) کرگدن
(۳) گراز	(۴) گورکن

۲۵۷- روی سنگ مزار شاعری مشهور به نام «اهلی شیرازی» ابیات زیر از قول یکی از دوستانش نوشته شده است:

«در میان شعرا و فضلا / پیر با صدق و صفا بود اهلی

رفت با مهر علی از عالم / پیرو آل عبا بود اهلی

سال فوتش ز خرد جستم گفت: / «پادشاه شعرا بود اهلی»»

بر این اساس اهلی شیرازی در کدام سال هجری وفات یافته است؟

(۱) ۹۲۱	(۲) ۹۴۲
(۳) ۹۶۳	(۴) ۹۸۴

۲۵۸- میرزاحمود که برای اولین بار در پنجاهسالگی پدربزرگ شده بود، اکنون در هشتادسالگی چهار نوه دارد که اولی دو سال از دومی، دومی سه سال از

سومی و سومی چهار سال از چهارمی بزرگتر است. میانگین سن نوه‌های میرزاحمود اکنون کدام است؟

(۱) ۲۳	(۲) ۲۴
(۳) ۲۵	(۴) ۲۶

۲۵۹- کاری را که مینا، نرگس، هما و الهه با هم در دو ساعت انجام می‌دهند، نرگس به تنهایی در ده ساعت و الهه به تنهایی در دوازده ساعت انجام

می‌دهند. این کار را مینا و هما با هم تقریباً در چند ساعت انجام می‌دهد؟

(۱) ۳	(۲) ۴
(۳) ۵	(۴) ۶

۲۶۰- محلولی بیست لیتری از سه ماده «الف»، «ب» و «ج» داشتیم که نسبت حجم «الف» به «ب» سه به پنج و نسبت حجم «ب» به «ج» پنج به دو

بود. شخصی به خطا این محلول را در ظرفی ریخت که یازده لیتر از ماده «ب» در آن بود. حال اگر بخواهیم حجم ماده «ج» معادل یک چهارم از

حجم کل محلول باشد، بدون تغییر در حجم ماده «الف»، چند لیتر ماده «ج» را باید به ظرف اضافه کنیم؟

(۱) ۳	(۲) ۴
(۳) ۵	(۴) ۶

۲۶۱- حاصل عبارت زیر برابر کدام گزینه است؟

$$\frac{1}{14} + \frac{1}{84} + \frac{1}{204} + \frac{1}{374} + \frac{1}{594}$$

(۲) $\frac{3}{7}$

(۱) $\frac{5}{54}$

(۴) $\frac{5}{14}$

(۳) $\frac{1}{2}$

۲۶۲- دو واحد پولی «الف» و «ب» ارزش یکسانی داشتند. ولی ارزش واحد پولی «الف» نسبت به واحد پولی «ج» به مرور بیست درصد کاهش و ارزش

پول «ب» نسبت به واحد پولی «ج» به مرور ده درصد افزایش یافته است. اکنون نسبت ارزش واحد پولی «الف» به «ب» کدام است؟

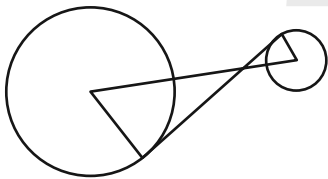
(۲) $\frac{8}{11}$

(۱) $\frac{7}{10}$

(۴) $\frac{5}{7}$

(۳) $\frac{3}{4}$

۲۶۳- در دو دایره به شکل زیر، خط بین مرکزها و خطی مماس بر دایره‌ها رسم کرده‌ایم. برای دانستن نسبت مساحت دایره بزرگ به مساحت دایره

کوچک، به کدام داده (ها) احتیاج داریم؟

(الف) شعاع دایره بزرگ سه برابر شعاع دایره کوچک است.

(ب) طول خط رسم شده بین دو مرکز یک‌ونیم برابر طول خط مماس مشترک است.

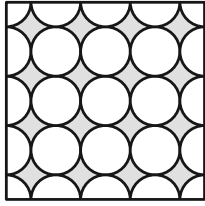
(۱) با هر یک از داده‌ها به تنهایی به پاسخ می‌رسیم.

(۲) فقط با یکی از داده‌ها به پاسخ می‌رسیم.

(۳) فقط اگر هر دو داده را داشته باشیم به پاسخ می‌رسیم.

(۴) با هر دو داده هم به پاسخ نمی‌رسیم.

۲۶۴- مساحت قسمت رنگی مربع زیر، چه کسری از کل شکل است؟ منحنی‌ها ربع دایره، نیم‌دایره یا دایره هستند.

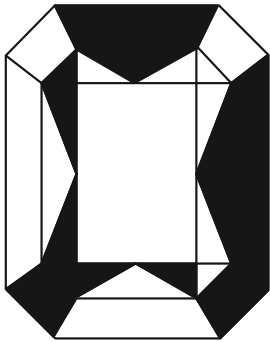
(۱) $1 - \frac{\pi}{16}$

(۲) $\frac{\pi}{16}$

(۳) $\frac{\pi}{4}$

(۴) $1 - \frac{\pi}{4}$

۲۶۵- اگر مساحت مستطیل کاملاً سفید درون شکل زیر، $\frac{3}{7}$ از کل مساحت شکل رسم شده باشد، چه کسری از کل شکل رنگی است؟ شکل کاملاً

مقارن است.

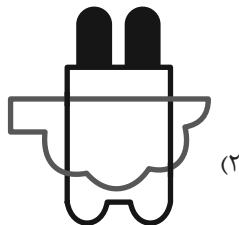
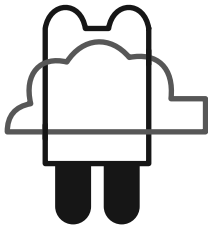
(۱) $\frac{1}{7}$

(۲) $\frac{3}{14}$

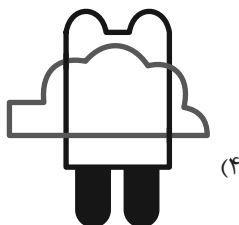
(۳) $\frac{2}{7}$

(۴) $\frac{3}{7}$

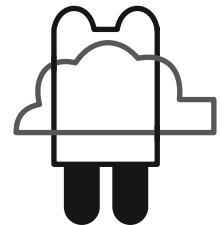
۲۶۶- چشم رسم شده زیر که پشت مجسمه است، مجسمه را به کدام شکل می‌بینند؟

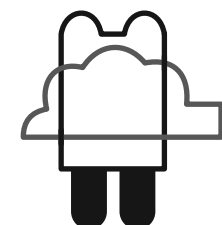
(۲)

(۴)

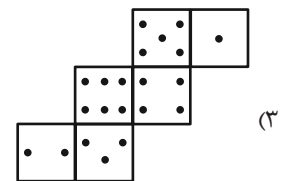
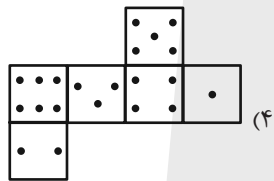
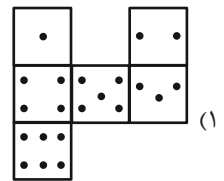
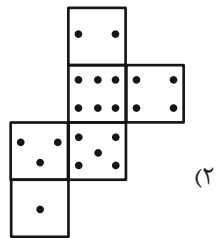
(۱)

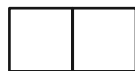
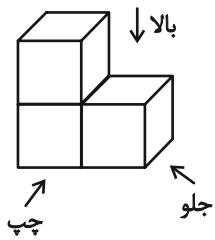
(۳)

۲۶۷- در یک تاس استاندارد، مجموع تعداد نقاط دو وجه روبه روی یکدیگر عدد هفت است. از برگه کدام گزینه یک تاس استاندارد ساخته

می شود؟

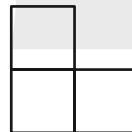
۲۶۸- در تصویر زیر، نمای شکلی سه بُعدی از سه جهت نشان داده شده است.

تصویر از بالا

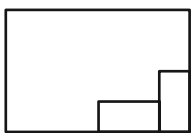

تصویر از جلو

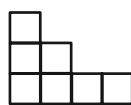

تصویر از چپ

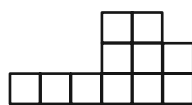
سه نمای حجم دیگری را به شکل زیر داریم:

تصویر از بالا

تصویر از جلو

تصویر از چپ

حجم داده شده حداقل از چند مکعب واحد تشکیل شده است؟

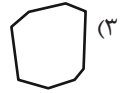
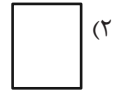
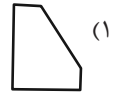
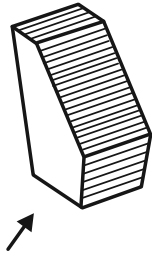
۳۲ (۴)

۳۱ (۳)

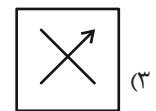
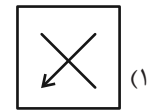
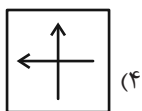
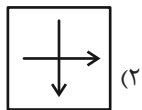
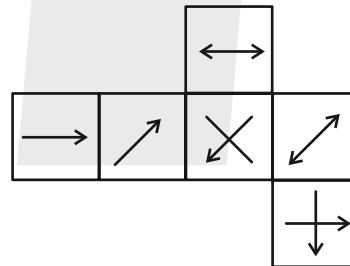
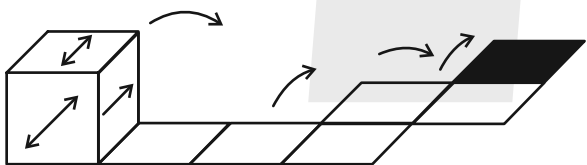
۳۰ (۲)

۲۷ (۱)

۲۶۹- در پرسش زیر گزینه‌ای را انتخاب کنید که تصویر سایه حجم صورت سؤال را روی دیوار، دقیق‌تر نشان می‌دهد. دقت کنید پرتوهای نور عمود به سطوح می‌تابند.

۲۷۰- از شکل گسترده زیر مکعبی ساخته‌ایم. اگر مکعب را طبق طرح زیر روی مسیر مشخص شده بغلتانیم و حرکت دهیم و در شکل نهایی بگذاریم، کدام گزینه وجه بالایی آن خواهد بود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

خودارزیابی توجه و تمرکز

آزمون ۱۶ آذر ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم هنگام مطالعه در یک محیط شلوغ، تمرکز خودم را حفظ کنم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۲. وقتی که معلم سوالی را مطرح می‌کند، می‌توانم به سرعت به آن پاسخ دهم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۳. در طول کلاس، می‌توانم به راحتی به موضوعات مختلف توجه کنم بدون اینکه سرگردان شوم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۴. وقتی که در حال مطالعه برای امتحان هستم، می‌توانم به راحتی اطلاعات را به خاطر بسپارم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۵. وقتی که در یک فعالیت گروهی شرکت می‌کنم، می‌توانم به راحتی بر روی وظایف خود تمرکز کنم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۶. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز، هم زمان درس بخوانم و به صحبت‌های کسی هم گوش دهم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۷. وقتی که با حجم زیادی از تکالیف مواجه می‌شوم، می‌توانم بدون احساس استرس به آن‌ها رسیدگی کنم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۸. هنگام نزدیک شدن به امتحانات، می‌توانم احساس استرس را کنترل کرده و آرام بمانم.
۱. هرگز   ۲. به ندرت   ۳. گاهی اوقات   ۴. همیشه
۲۷۹. آیا مایل هستید با کتاب جدید " پرورش توجه و تمرکز " برای بهبود دقت ، توجه و تمرکز خودتان آشنا شوید ؟
۱. خیر، نیازی ندارم   ۲. شاید   ۳. قبلاً آشنا شده ام   ۴. بله، بسیار علاقه مندم
۲۸۰. آیا مایل هستید فایل های صوتی و آموزشی برای بهبود توجه و تمرکز و کاهش استرس دریافت کنید ؟
۱. خیر، نیازی ندارم   ۲. شاید   ۳. بله ، اگر مفید و با کیفیت باشد   ۴. بله، بسیار علاقه مندم

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۱۶ آذر ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۳»

(مهم اسری)

ارزش گزاره $(p \vee \sim p)$ همواره درست است. چون این گزاره نتیجه گزاره $(p \vee \sim p) \Rightarrow (p \vee \sim p) \Leftrightarrow (q \wedge \sim q)$ است، ارزش این گزاره شرطی با توجه به درست بودن ارزش $p \vee \sim p$ (نتیجه یا تالی درست باشد، گزاره شرطی ارزش درست دارد) همواره درست است.

اما دقت کنید که صورت سؤال ارزش نقیض گزاره را مدنظر داشته است که در این صورت همواره نادرست می شود.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۸ تا ۱۱)

۲- گزینه «۲»

(علی آزار)

گزاره دو شرطی داده شده نادرست است، پس ارزش دو گزاره p و $q \vee r$ باید مخالف هم باشد. وقتی q درست باشد، پس $q \vee r$ نیز درست است و در نتیجه گزاره p نادرست خواهد بود.

الف:

$$(\sim q \wedge r) \Leftrightarrow (p \vee q) \equiv (F \wedge r) \Leftrightarrow (F \vee T) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$$

ب:

$$(p \wedge \sim r) \vee (\sim q \wedge r) \equiv (F \wedge \sim r) \vee (F \wedge r) \equiv F \vee F \equiv F$$

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۳ تا ۱۱)

۳- گزینه «۲»

(میثم فشنوری)

تشریح عبارات:

الف: مغالطه است.

ب و ج: زمانی قیاس استثنایی تبدیل به مغالطه می شود که $q \Rightarrow p$ و نتیجه بگیریم p را پس ب مغالطه و ج قیاس استثنایی است.

د: مغالطه است.

(استرال ریاضی، صفحه های ۱۳ تا ۲۰)

۴- گزینه «۳»

(مهم اسری)

گام «۱»: از طرفین k واحد کم کرده است.

گام «۲»: طرفین نامساوی گام ۲ را به k تقسیم کرده است.

گام «۳»: تک به تک جملات طرفین نامساوی را جداگانه به k تقسیم کرده است.

گام «۴»: عدد ۱ را از طرفین حذف کرده است.

k می تواند مثبت یا منفی یا صفر باشد. پس نمی توانیم دو طرف نامعادله

$k < n - k < m - k$ را بر k تقسیم کنیم. بنابراین در گام دوم دانش آموز دچار

اولین خطا شده است.

(استرال ریاضی، صفحه های ۱۳ تا ۲۰)

۵- گزینه «۳»

(رضا شان بابایی)

$$p \wedge \sim q \equiv T \Rightarrow p \equiv T, q \equiv F$$

$$p \Rightarrow r \equiv T \rightarrow r \equiv T$$

$$q \Leftrightarrow s \equiv T \rightarrow s \equiv F$$

تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»:

$$r \Rightarrow q$$

$$T \Rightarrow F \equiv F$$

گزینه «۲»:

$$\sim r \wedge p$$

$$F \wedge T \equiv F$$

گزینه «۳»:

$$p \Leftrightarrow r$$

$$T \Leftrightarrow T \equiv T$$

گزینه «۴»:

$$(s \wedge q) \vee (p \Rightarrow q)$$

$$(F \wedge F) \vee (T \Rightarrow F)$$

$$F \vee F \equiv F$$

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۲ تا ۱۱)

۶- گزینه «۲»

(علی آزار)

برد تابع ثابت یک مجموعه تک عضوی است، پس داریم:

$$a - 5 = 3a \Rightarrow 2a = -5 \Rightarrow a = -\frac{5}{2}$$

بنابراین برد تابع ثابت f برابر با $a = -\frac{5}{2}$ خواهد بود. بنابراین داریم:

$$f(y) - 2f(k^2 + 1) - f\left(\frac{3m}{n}\right) \equiv -\frac{15}{2} - 2\left(-\frac{15}{2}\right) - \left(-\frac{15}{2}\right)$$

$$= -\frac{15}{2} + \frac{30}{2} + \frac{15}{2} = \frac{30}{2} = 15$$

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۶ و ۲۷)

۷- گزینه «۲»

(رضا شان بابایی)

در تابع ثابت باید ضابطه ها فقط یک عدد ثابت باشد و چون دو تابع با هم برابرند، پس باید جواب های دو تابع برابر باشند.

$$a(x+2) + 2x = ax + 2a + 2x = x(a+2) + 2a \Rightarrow a+2=0 \Rightarrow a=-2$$

$$(2a-b)x^2 + cx + d$$

$$\Rightarrow 2a-b=0 \Rightarrow 2(-2)-b=0$$

$$-4-b=0 \Rightarrow b=-4, c=0, d=2a \Rightarrow d=-4$$

$$\frac{a+b+c+d}{4} = \frac{-2-4+0-4}{4} = -\frac{10}{4} = -2.5$$

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۶ و ۲۷)

۸- گزینه «۳»

(مهم اسری)

چون تابع ثابت است، بنابراین مؤلفه‌های دوم آن با هم برابرند، پس:

$$t^2 + 1 = 5 \Rightarrow t^2 = 4 \Rightarrow t = \pm 2$$

$$2n - 3 = 5 \Rightarrow n = 4$$

اگر $t = -2$ باشد، دو زوج مرتب $(2, 2n - 3)$ و $(-t, t^2 + 1)$ در مؤلفه اول برابر ۲ می‌شوند که در این صورت ۲ زوج مرتب برابر داریم! پس فقط جواب $t = 2$ مورد قبول است. حالا داریم:

$$\sqrt{n^2 - 2t} \stackrel{n=4, t=2}{=} \sqrt{4^2 - 2(2)} = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$$

(توابع ثابت، پندرابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۹- گزینه «۴»

(رضا خان بابایی)

استدلال انجام شده مغالطه است که روش نتیجه‌گیری نادرست است و نتیجه می‌تواند درست یا نادرست باشد.

(استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۰)

۱۰- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv T \Rightarrow p \Rightarrow q \equiv F \quad \text{پس} \quad \begin{cases} p \equiv T \\ q \equiv F \end{cases}$$

$$\sim (\underbrace{D}_{\text{د}} \Leftrightarrow \underbrace{D}_{\text{د}}) \Rightarrow ((\underbrace{N}_{\text{ن}} \vee r) \equiv T) \Rightarrow T \equiv T$$

که با گزاره p هم‌ارزش است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۲»

(امیر فویمی)

مدعیان عرفان هم که به اقتضای زمان با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند.

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۲- گزینه «۱»

(سعیر یعفری)

موارد نادرست:

- مکاتیب، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست.

- منظومه «موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان می‌کند.

- کتاب نجات‌الأنس به قلم جامی در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عرفان است.

- تاریخ گزیده تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ.ق. دربرمی‌گیرد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم و هشتم و نهم، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۴»

(امیرمهر حسن زاره)

الف) ستایش معشوق زمینی (خراسانی)

ب) فراق و غم دوری از معشوق (عراقی)

ج) ستایش عشق و برتری عشق بر عقل (عراقی)

د) ستایش خرد (خراسانی)

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۴- گزینه «۴»

(امیر فویمی)

در این بیت، چهار تشبیه وجود دارد: گوش همچو جیم، چشم همچو صاد،

قامت همچو الف، ابروی چون نون

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سه تشبیه: من چو موسی، آتش شوق، آتش لقا

گزینه «۲»: دو تشبیه: سکه رخسار، دریای دل

گزینه «۳»: سه تشبیه: ماه‌رو، زهره‌رخ، جنگ عشرت

(تشبیه، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۵- گزینه «۳»

(مهم نورانی)

پیرایه خاک هستم. / پیرایه آب هستم. / گنج هستم / تن من ویرانه من

است: تشبیه فشرده غیر اضافی

در سایر گزینه‌ها تشبیه فشرده (چاه زنخدان، بلای عشق، شربت وصل و زهر

فراق) وجود دارد.

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۱۶- گزینه «۳»

(مهم نورانی)

کوه را مثل پر کاه سبک می‌بینم: کوه «مشبه» مثل «ادات تشبیه» / پر کاه

«مشبه‌به» / سبک «وجه شبه»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عشق: مشبه / نقاشی روح: مشبه‌به

گزینه «۲»: تو: مشبه / گل: مشبه‌به

گزینه «۴»: عشق: مشبه / ماتم‌سرا: مشبه‌به

(تشبیه، صفحه ۲۸)

۱۷- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

مصراع اول	مَ تَمِ هَمِ چُنِ (۱)	کَ ما نی
مصراع دوم	تِ چُنِ آبِ رو	یِ قَرِ رُخِ (۲)

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۸- گزینه «۳»

(سعیر یغفری)

U - / - - U - / - - - U - (سه پایه آوایی)

تشریح دیگر گزینه ها

گزینه «۱»: U - / - - U - / - - - U - (چهار پایه آوایی)

گزینه «۲»: U - / - - U - / - - - U - (چهار پایه آوایی)

گزینه «۴»: U - / - - U - / - - - U - (چهار پایه آوایی)

(پایه های آوایی، صفحه های ۲۱ و ۲۲)

۱۹- گزینه «۴»

(امیر مغموری)

در گزینه های «۱»، «۲» و «۳»: تشبیه بلیغ اضافی به کار رفته است، اما در گزینه «۴» تشبیه بلیغ غیراضافی (اسنادی) به کار رفته است.

تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»: فکر: مشبه / بحر: مشبه به

گزینه «۲»: محبت: مشبه / قید: مشبه به

گزینه «۳»: امید: مشبه / صبح: مشبه به

گزینه «۴»: خم زلف تو دام دلم [است].

مشبه مشبه به

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۲۰- گزینه «۲»

(امیرمهر حسن زاده)

مفهوم گزینه های «۱»، «۳» و «۴»، این است که هر کسی عشق را نمی فهمد و فقط

انسان عاشق است که عشق را می فهمد و درک می کند. اما در گزینه «۲»

شاعر از رنج و غم توبه می نالد و از ساقی طلب شراب می کند؛ زیرا عمر

گرانبها در اندیشه خیال باطل (توبه) گذشت.

(مفهوم، ترکیبی)

جامعه شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۳»

(مهمرموری یعقوبی)

جمله پایانی متن، به این نکته اشاره می کند که ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی

انسان ها به بخش فردی جهان انسانی تعلق دارد. هر کدام از ما دانسته ها،

تجربه ها و خلیقات ویژه ای داریم که افراد دیگر با ما در آنها شریک نیستند. به

گونه ای که افراد مختلف، موضوعی واحد را به اشکال مختلف خلق می کنند.

(پهان فرهنگی، صفحه های ۳ و ۵)

۲۲- گزینه «۳»

(میهی میهی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به دیدگاه دوم است.

گزینه «۲»: مربوط به دیدگاه سوم است.

گزینه «۴»: جهان طبیعی مهم تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

(پهان فرهنگی، صفحه های ۷ و ۸)

۲۳- گزینه «۱»

(مهمرموری یعقوبی)

تشریح عبارتهای نادرست:

- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی تواند معیار و میزانی برای سنجش

عقاید و ارزش های مختلف داشته باشد و در نتیجه، نمی تواند از حقانیت

ارزش های خود دفاع کند.

- فرهنگ هایی که جبرگرا و غیر مسئول اند، انسان ها را به موجوداتی منفعل

تبدیل می کنند.

(فرهنگ جهانی، صفحه های ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

۲۴- گزینه «۴»

(مهمرموری یعقوبی)

الف: قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می خورد، اگر هویت فرهنگی اش

را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می تواند استقلال

سیاسی خود را به دست آورد.

ب: امپراتوری و شاهنشاهی، از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و

حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می گیرد.

پ: مغولان، به سرعت تحت تأثیر فرهنگ هایی قرار می گرفتند که به لحاظ

نظامی از آنان شکست خورده بودند. این گونه بود که امپراتوری مغول در

چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی

و ایرانی پیدا کرد و به صورت سه حکومت مستقل درآمد.

ت: موفقیت های استعمار قدیم، ناشی از پیشرفت در زمینه های دریانوردی،

فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(نمونه های فرهنگ جهانی، صفحه های ۲۰، ۲۱ و ۲۳)

۲۵- گزینه «۱»

(مهمرموری یعقوبی)

تشریح عبارتهای نادرست:

ب: امپریالیسم سیاسی، با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می گیرد.

ت: در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند اما در

استعمارنو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. در استعمارفرانو،

استعمارگران و مجریان هر دو پنهان اند.

(نمونه های فرهنگ جهانی، صفحه های ۲۲، ۲۳ و ۲۵)

۲۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

الف: انسان از دیدگاه اسلام، موجودی مختار، مسئول، متعهد، دارای فطرتی

الهی و خلیفه خداوند در زمین است.

ب: عقاید و ارزش های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت های سیاسی و با

تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع

مختلف عبور کرد و بر قدرت های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند،

تأثیر گذاشت.

پ: غلبه قدرت هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در

چارچوب فرهنگ قومی و قبیله ای رفتار می کردند، مانع می شد تا ظرفیت های

فرهنگ اسلامی و ارزش های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

(نمونه های فرهنگ جهانی، صفحه های ۲۷ و ۲۹)

۲۷- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار از طریق سازش با دولت‌های غربی با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآید. تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری در این است که استبداد قومی به رغم هویت غیراسلامی خود - به دلیل این‌که پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت - از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌گزید و تلاش می‌کرد با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ نماید، اما استبداد استعماری به دلیل این‌که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، در جهت تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱)

۲۸- گزینه ۳»

(مفهم مهری یعقوبی)

سکولاریسم پنهان، شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند. رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود.

تکته مفهم درسی:

انکارکردن آشکار ابعاد غیرمادی جهان، مربوط به سکولاریسم آشکار است.

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۹- گزینه ۳»

(مفهم مهری یعقوبی)

اگر در فرهنگ‌های دینی، افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند؛ مثلاً فرعون از خواسته‌های نفسانی خود تبعیت می‌کرد و از دیگران می‌خواست که از او پیروی کنند. او ناگزیر بود خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه نماید و می‌گفت: «من پروردگار برتر شما هستم».

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۳۰- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دئیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش ابزاری (سکولار)
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه ۲»

(مفهم میببی)

فردی که از حدیث استفاده کرده است، در واقع به سخن بزرگان دین استناد کرده است. استفاده از روش آزمایشی در علوم تجربی مرسوم است.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۳۲- گزینه ۴»

(مفهم میببی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «توجه ← نوزاد محرک‌های رنگی را از بین سایر محرک‌ها انتخاب کرده است.

گزینه ۲: «ادراک ← دانش‌آموز نگاه معلم را تفسیر کرده و به آن معنا داده است.

گزینه ۳: «حافظه ← کودک چهره پدرش را به حافظه سپرده است.

گزینه ۴: «قضاوت ← مدیر مدرسه در مورد دانش‌آموزان قضاوت کرده است.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۳۳- گزینه ۲»

(ملیکا زاکری)

عبارت اول: روش عقلی شامل روش‌های فلسفی و استدلال‌های منطقی می‌شود، اما روش شهودی یا دریافت درونی روشی متفاوت برای کسب معرفت می‌باشد.

عبارت دوم: منابع کسب آگاهی و معرفت (مثل روش‌های مبتنی بر عقل و تجربه) هر کدام ویژگی مخصوص به خود را دارند اما می‌توانند تکمیل‌کننده یکدیگر باشند و در مقابل هم قرار نمی‌گیرند.

عبارت سوم: روش‌های کسب آگاهی بر یکدیگر برتری ندارند.

عبارت چهارم: ممکن است کسی با استناد به آیات الهی و سخن و عمل بزرگان دین پاسخ دهد که جهان منظم و باقاعده است.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۳۴- گزینه «۳»

(معلم میبوی)

یادگیری باعث شده است که یکی از دوقلوها بتواند نقاش ماهر تری باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: یادگیری یک عامل بیرونی است نه درونی.

گزینه «۲»: دوقلوهای همسان از نظر ژنتیکی یکسان هستند.

گزینه «۴»: دوقلوهای همسان از نظر جنسیت یکسان هستند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ و ۴۲)

۳۵- گزینه «۲»

(معلم عرفان فرهادی)

بررسی عبارات:

- نوجوانان برخلاف کودکان، قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند.

- سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد و در نتیجه، نوجوانان در یک لحظه اطلاعات بیشتری را در حافظه خود نگه می‌دارند.

- باید ویژگی منحصر به فرد بودن فرد نوجوان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل تری ایجاد شود.

- تفکر فرضی برای اولین بار در دوره نوجوانی شکل می‌گیرد و مبنای استدلال در کودکی واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.

توانایی‌هایی که در دوره کودکی وجود دارد و در دوره نوجوانی دچار پیشرفت می‌شود: «تغییرات کمی»	توانایی‌هایی که در دوره کودکی وجود نداشته و در دوره نوجوانی به وجود می‌آیند: «تغییرات کیفی»
افزایش سرعت تفکر - گزینشی تر شدن توجه - رمزگردانی، ذخیره‌سازی و بازیابی بهتر	تفکر فرضی - ظرفیت‌سازی حافظه - مهارت فراحافظه - قدرت نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۳۶- گزینه «۳»

(معلم رضا تولگی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: صفات ارثی از طریق ۴۶ کروموزوم منتقل می‌شوند.

گزینه «۲»: نوع تغذیه مادر در رشد کودک مؤثر است.

گزینه «۴»: هیچ ارجحیتی میان این دو عامل وجود ندارد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۵)

۳۷- گزینه «۱»

(معلم رضا تولگی)

مورد اول: ابتدایی‌ترین و برجسته‌ترین جنبه رشدی کودک، رشد جسمانی - حرکتی او است.

مورد دوم: ایستادن مستقل کودک در ۱۱ تا ۱۴ ماهگی ظاهر می‌شود.

مورد سوم: کودکان در ابتدا قادر به حرکات درشتی همچون دیدن هستند؛ سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش را به دست می‌آورند.

مورد چهارم: نشستن با کمک در ۳ تا ۶ ماهگی ظاهر می‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۳۸- گزینه «۲»

(عارله علیرضایی مقدم)

رشد شناختی در دوره کودکی، به رشد توانایی‌های مرتبط با فرایندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸، ۵۰ و ۵۶)

۳۹- گزینه «۳»

(معلم عرفان فرهادی)

مطابقت‌ها	توضیحات	مراحل رشد انسان در اسلام
آقا و سرور = قبل از دبستان = کودکی اول	آزاد بودن در بازی - رشد دادن عواطف و احساسات صحیح - با رفتار خوب و گفتار پسندیده پرورش دادن - توقع اطاعت نداشتن - استفاده از حس تقلید با عمل و گفتار صحیح	هفت سال اول
فرمانبردار = دوره دبستان = کودکی دوم	فهماندن تدریجی زشتی‌ها و زیبایی‌ها - هدایت کردن به ارزش‌ها - تلاش برای تأدیب او - از زشتی‌ها دور کردن	هفت سال دوم
وزیر و مشاور = نوجوانی	به منزله مشاور رفتار کردن - متوقف کردن برخورد آمرانه - در تصمیم‌گیری‌ها دخالت دادن - عضو بزرگ خانواده به حساب آوردن	هفت سال سوم

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

۴۰- گزینه «۲»

(مفهم میبوی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

- منظور از «توصیف» بیان روشن و تا حد ممکن دقیقی است از چپستی «مفهوم و موضوعی» که قصد مطالعه و بررسی آن را داریم.

- دو قلوهای همسان حتماً باید هم جنس باشند.

- منظور از ریش یا پختگی تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۱۷، ۳۰ و ۳۱)

عربی، زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه «۱»

(آرمین ساعده)

«تفتیشنا عن المال والراحة»: جست‌وجوی ما از دارایی و آسایش («گاهی» در

گزینه‌های ۲ و ۳ اضافی است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «قد یسبب»: گاهی باعث

می‌شود (رد گزینه «۴») / «أن یمر»: که تلخ شود (رد سایر گزینه‌ها) / «عیشنا

الصعب»: زندگی سخت‌مان (رد گزینه «۴»)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۲- گزینه «۴»

(کامران عبداللوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: زمیلنا المجد: هم‌کلاسی کوشایمان

گزینه «۲»: تخرج: فارغ‌التحصیل شد / من المدرسة: از مدرسه / فی العالم الماضي:

در سال گذشته

گزینه «۳»: أخرج المسافرين: مسافرها را خارج کرد.

(ترجمه، ترکیبی)

۴۳- گزینه «۲»

(ولی‌اله نوری)

با توجه به کلمه «شر + الناس» که اسم تفضیل به اسم اضافه شده است به صورت

صفت عالی (بدترین مردم) ترجمه می‌شود.

(ترجمه، صفحه ۷)

۴۴- گزینه «۳»

(مبیر همایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»، «فرستاده شدم» صحیح است. / در گزینه «۲»، «نباید بالا ببری،

صداهایتان» صحیح است. / در گزینه «۴»، «در تاریکی‌ها» صحیح است.

(ترجمه، ترکیبی)

۴۵- گزینه «۱»

(ولی‌اله نوری)

برخی از شاعران ایرانی: بعض الشعراء الإيرانيين / بیت‌هایی آمیخته: آیاتاً مزوجة /

می‌سرودند: كان ... ینشدون یا ... كانوا ینشدون

(تعریب، صفحه ۱۸)

۴۶- گزینه «۳»

(کامران عبداللوی)

مترداف فعل «ذنا» (نزدیک شد) می‌شود: قُربَ (نزدیک شد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمه‌ای که دلالت می‌کند بر یک شغل یا ابزار (بسیار فهمیده).

گزینه «۲»: از آن، نان ساخته می‌شود (صبحگاه).

گزینه «۴»: طرفی که به وسیله آن آب و چای نوشیده می‌شود (چراغ).

(لغت و مفهومی، ترکیبی)

۴۷- گزینه «۴»

(ولی‌اله نوری)

کلمه «خیر» به معنای «خوبی» اسم تفضیل نیست، ولی در سایر گزینه‌ها به صورت

صفت عالی و به معنای «بهترین» ترجمه می‌شود.

(قواعد، صفحه ۷)

۴۸- گزینه «۴»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

المؤمن = اسم فاعل در نقش مبتدا / الظالمین = اسم فاعل (در نقش مفعول)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «المسلمون» اسم فاعل (در نقش فاعل) / «علماء» مُفردش «علیم» است و

اسم فاعل نیست.

گزینه «۲»: «الحكام» مفردش «الحاکم» اسم فاعل در نقش فاعل

گزینه «۳»: «الشعراء» مفردش الشاعر (در نقش فاعل)

(قواعد، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۴۹- گزینه «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

الکتاب: مفردش الکاتب (اسم فاعل) - المشهورین: اسم مفعول / علامة: اسم مبالغه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مُضَاقة مصدر باب مفاعلة است و اسم مفعول نیست / الجاهل = اسم

فاعل / الكذاب = اسم مبالغه

گزینه «۳»: «الموظفون» = اسم مفعول / الفلاحین - اسم مبالغه (دلالت بر شغل و حرفه)

/ المزارع = مفردش المزرعة (اسم مکان)

گزینه «۴»: «الحداد» = اسم مبالغه (دلالت بر شغل) / مُسَاعَدَة مصدر باب مفاعلة /

مُتَحَرِّجَة = اسم فاعل از باب تفعّل / العُمال: جمع العامل (اسم فاعل)

(قواعد، صفحه ۲۱ تا ۲۳)

۵۰- گزینه ۴»

(آزمین ساعربناه)

در این گزینه اسم مکان و اسم تفضیلی وجود ندارد.

دقت کنید که «شهر» بر وزن «أفعل» جمع «شهر (ماه)» است و اسم تفضیل نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «محاکم (دادگاه‌ها)» جمع «مَحْكَمَة» و اسم مکان است.

گزینه «۲»: «مساکن» جمع «مَسْكَن» و اسم مکان است.

گزینه «۳»: «أعزّ (عزیزترین)» بر وزن «أفلّ» اسم تفضیل است.

(قواعد، صفحه‌های ۵، ۶ و ۹)

عربی، زبان قرآن (۲) - آشنا

۵۱- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

«وصف»: وصف کردم، توصیف کردم / «كلّ مَلِيحٍ»: هر انسان (فرد) بانمکی /

«كما»: آن‌طور که، آن‌گونه که / «تَحِيّينَ»: دوست داری / «تَرْضِينَ»: می‌پسندی /

«أخاف»: می‌ترسم / «أن تهجريني»: که ترک کنی، که مرا ترک کنی (دقت کنید که

فعل‌های «تَحِيّينَ»، «تَرْضِينَ» و «تهجريني» همگی مربوط به صیغه «للمخاطبة (أنت)»

مضارع هستند.)

(ترجمه، صفحه ۱۹)

۵۲- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

ترجمه درست عبارت: «گوشی‌همراه در مغازه‌ام خوب کار نمی‌کند، پس صدایت را

واضح نشنیدم.»

(ترجمه، ترکیبی)

۵۳- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

ترجمه کلمات مهم: «فرزندانمان»: أولادنا / «یاد می‌گرفتند (ماضی استمراری)»: كانوا يتعلمون / «مفید»: النافعة، السَّمِيَّةُ / «از فرومایگان»: عن الأراذل / «دوری

می‌کردند (در اینجا: ماضی استمراری)»: يتبعون

(تعریب، صفحه‌های ۲ و ۶)

۵۴- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

پیدا کردن «محلّ اعرابی» یعنی نقش کلمات را در جمله‌ها پیدا کنیم، به ترجمه عبارت

دقت کنید: «داناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خود بیفزاید!»، نقش

درست کلمه‌ها در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مبتدأ و الجملة اسمیة (أعلم اسم تفضیل است).

گزینه «۲»: مضاف إليه

گزینه «۴»: خبر

(قواعد، صفحه ۷)

۵۵- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

«لا تَقْتَرِبْنَ» (نزدیک نمی‌شوید، نزدیک نشوید) هم می‌تواند مضارع منفی جمع مؤنث

مخاطب و هم فعل نهی جمع مؤنث مخاطب باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لَا تَتَّبَادَلُوا»: فعل نهی

گزینه «۲»: «ما إِنْكَسَرَ»: ماضی منفی

گزینه «۴»: «لَا يَسْتَمِعُ»: مضارع منفی

(قواعد، صفحه‌های ۱۱۳)

ترجمه متن

گروهی بر یکی از امیران برای کاری مهم وارد شدند و در پیشان جوانی بود که به

هوش و حافظه قوی شناخته می‌شد. جوان خواست سخن گفتن را به نیابت از قومش

شروع کند ولی امیر خشمگین شد و به او گفت: آیا بین شما کسی بزرگتر از تو از

لحاظ سن وجود ندارد؟ پس جوان با جرأت و اطمینان جواب داد: ای امیر! ارزش

انسان به عقل و زبان او است و هر کس خداوند به او عقلی کامل و زبانی گویا بخشید،

(روزی داد) پس به او دو فضیلت بخشیده است. و اگر ارزش انسان به بزرگی سن او

بود، قطعاً در این مجلس کسی بود که از تو برای امیر شدن (حاکم) و حکومت

سزاوارتر باشد، چون که در اینجا وجود دارد کسی که از تو از لحاظ سن بزرگتر است،

در این هنگام امیر ساکت شد و از پاسخ به جوان کوچک ناتوان ماند.

۵۶- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

کدام سخن از سخنان جوان نیست؟ آیا بین شما کسی بزرگتر از تو از لحاظ سن

نیست؟ (این سخن را امیر گفته بود، نه جوان.)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ارزش انسان به عقل و زبانش است.

گزینه «۳»: خداوند به انسان عقلی کامل و زبانی گویا بخشید. (روزی داد)

گزینه «۴»: اینجا کسی وجود دارد که از تو از نظر سن و سال بزرگتر است.

(درک مطلب، ترکیبی)

۵۷- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

چرا امیر نزد جماعت خشمگین شد؟ به دلیل سخن گفتن جوان کوچک به نیابت از قوم

خود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وارد شدن گروهی بر او بدون اجازه

گزینه «۳»: وجود اشخاص بزرگ در مجلس

گزینه «۴»: اینکه او امیر و حاکم بود و سخن گفتن فقط حق او بود.

(درک مطلب، ترکیبی)

- کتاب‌های سیاست‌نامه‌های حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشوردراری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند. سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین این آثار است.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۸ و ۱۱)

۶۳- گزینه ۱» (مهری کاردران)

اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر در دو مرحله انجام می‌گیرد:

الف) سنجش اعتبار و نقد روایت کننده (راوی)

ب) سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی

(روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۶۴- گزینه ۲» (مهمرب ابوالحسنی)

مورخ در تاریخ‌نگاری روایی، روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند. مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ‌نگاری در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آنها را ذکر می‌کردند. تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز استفاده شد. مورخ سعی دارد تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به خواننده واگذار کند. (عبارت‌های «الف و ج») مورخ در تاریخ‌نگاری ترکیبی، به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند. مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. (عبارت «ب»)

(روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۷)

۶۵- گزینه ۲» (مهری کاردران)

بت پرستان سنت ابراهیمی حج را به‌جا می‌آوردند اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک‌آلود آمیخته بودند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» برخی از یهودیان در یثرب و معدودی از مسیحیان، در نجران ساکن بودند.

گزینه ۳: «۳» مردم عرب به آیین زرتشتی و کیش مانوی گرایش داشتند.

گزینه ۴: «۴» حنفاء، از خوردن گوشت قربانی امتناع می‌کردند.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۳)

۵۸- گزینه ۴» (کتاب جامع)

اشتباه در مورد متن را مشخص کنید:

«جوان از جواب دادن به امیر ناتوان شد.» طبق متن نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱» تعدادی از مردم برای انجام امری مهم نزد امیر رفتند.

گزینه ۲: «۲» در مجلس شخصی بزرگ‌تر از امیر از نظر سن بود.

گزینه ۳: «۳» در مجلس نزد امیر شخصی باهوش صحبت کرد.

(درک مطلب، ترکیبی)

۵۹- گزینه ۳» (کتاب جامع)

«أخق» (سزاوارتر): اسم - مفرد - مذکر - اسم تفضیل - معرب / خبر و مرفوع

(درک مطلب، ترکیبی)

۶۰- گزینه ۳» (کتاب جامع)

«سکت»: فعل ماضی - مفرد مذکر غائب (لغائب) - لازم - ثلاثی مجرد (مصدرش سکوت) - معلوم - مبنی / فعل و فاعلش «الأمیر» و جمله فعلیه

(درک مطلب، ترکیبی)

تاریخ (۲)

۶۱- گزینه ۳» (مهری کاردران)

یکی دیگر از گونه‌های تاریخ‌نگاری که در دوره اسلامی در ایران رواج یافت، تاریخ‌های سلسله‌ای بود. فرمانروایان بزرگ و کوچک، به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوره خود، معمولاً ادیبان و دانشمندان را تشویق و مأمور به تدوین این رویدادها می‌کردند. بعدها با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

عبارت‌های نادرست:

عبارت‌های «الف و ب»: از مشخصات تاریخ‌نویسی تک‌نگاری می‌باشند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

۶۲- گزینه ۳» (مهمرب مهری یعقوبی)

- نوشته‌های جغرافیایی، اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره وضعیت اقتصادی، نظامی، آداب و رسوم و ... ارائه می‌دهند. برخی از این متون عبارت‌اند از: کتاب‌هایی با عنوان مشترک المسالک و الممالک تألیف نویسندگان مختلف از جمله اصطخری.

۶۶- گزینه «۱»

(مصدر ابوالسنی)

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند. هدف مشرکان مکه این بود که ابوطالب و طایفه او ناگزیر شوند پیامبر را تنها گذارند؛ از این رو معاهده‌ای نوشتند که براساس آن هرگونه مرادۀ اجتماعی از قبیل ازدواج و ارتباط اقتصادی مانند خرید و فروش کالا با بنی‌هاشم ممنوع شد. بنی‌هاشم برای کاهش آثار مخرب این معاهده به شعب ابی طالب در اطراف مکه پناه بردند. آنان حدود سه سال در آنجا ماندند و مشکلات و سختی‌های فراوانی تحمل کردند. بنابراین مورد «ج» قبل از «ب» رخ داده است.

در سال دهم بعثت، حضرت خدیجه (ع) و حضرت ابوطالب، دو حامی بزرگ حضرت محمد (ص)، به فاصله کوتاهی از دنیا رفتند. با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا بیشتر شد. با تشدید آزار مشرکان، گسترش دعوت اسلامی در مکه با موانع اساسی روبه‌رو شد. در چنین شرایطی بود که اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت. از این رو، رسول خدا در جست‌وجوی یافتن مردمانی که آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشند، راهی طائف شد. اهالی طائف نه تنها از پیامبر استقبال نکردند، بلکه با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند و ایشان ناگزیر شد با حمایت خواهی از یکی از اشراف مکه به آن شهر بازگردد، بنابراین مورد «د» قبل از «الف» رخ داده است.

(اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۶۷- گزینه «۲»

(مصدر ابوالسنی)

پیمان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؛ زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف، به ویژه اوس و خزرج، در آن حضور داشتند.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۲)

۶۸- گزینه «۱»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۳)

از آنجا که مرجع سیاسی قدرتمندی در یثرب وجود نداشت تا به اختلاف‌ها رسیدگی کند و مانع دشمنی و نزاع شود، هرگاه جنگی میان دو یا چند قبیله پیش می‌آمد، برای مدت طولانی ادامه می‌یافت.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۰)

۶۹- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

عثمان بن عفان، خلیفه سوم، روش متفاوتی نسبت به خلفای پیش از خود در پیش گرفت. او حکم بن ابی العاص را که پیامبر (ص) به طائف تبعید کرده بود، به مدینه بازگرداند.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۵)

۷۰- گزینه «۳»

(مریخ فسروی رهنوی)

الف: در جریان محاصره شهر بیت‌المقدس (ایلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضا می‌کنند. مسلمانان با بردباری این شرط را پذیرفتند و بدین منظور خلیفه دوم از مدینه به بیت‌المقدس رفت. عبارت مذکور مربوط به یکی از شهرهای منطقه شام است.

ب: رفتار مسالمت‌آمیز و مدارا جوانه پیروان اسلام با مسیحیان به‌هنگام فتح شام و امید به آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت مسلمانان، تأثیر بسزایی در متحد نشدن مصریان با رومیان داشت.

ج: منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان، زیر سلطۀ امپراتوری روم شرقی قرار داشت. در آن زمان تعدادی از قبیله‌های عرب در آن منطقه حضور داشتند. بسیاری از این اعراب و دیگر ساکنان بومی منطقه شام، پیرو آیین مسیحیت بودند، اما در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم شرقی اختلافات اساسی داشتند.

د: فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجه مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۱)

تاریخ (۲) - آشنا

۷۱- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

مورخان با کاوش و نقد و بررسی شواهد و مدارک مندرج در منابع تاریخی، قادر به شناخت، تحلیل و تفسیر رویدادها و تحولات گذشته هستند و برای آگاهی از چگونگی وقوع رویدادهای گذشته، به منابع مختلفی رجوع می‌کنند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۲)

۷۲- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

مورخان برای تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی، از منابعی مانند متون تقویمی، گاه‌شماری و متون اخلاقی استفاده می‌کنند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۱)

۷۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

نتایج تحقیقات علمی باستان‌شناسان بر روی محوطه‌ها، بناها و آثار گوناگون تاریخی به مورخان کمک می‌کند که اخبار و مندرجات کتاب‌های تاریخی را به دقت ارزیابی کنند. مانند بقایای شیر قلعه شهمیرزاد در استان سمنان که با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی تطبیق داده می‌شود. همخوانی یا عدم همخوانی یافته‌های علوم تجربی با داده‌های تاریخی می‌تواند روش مفیدی در تعیین اصالت و اعتبار گزارش‌های تاریخی باشد و یا اعتبار آنها را مورد تردید قرار دهد.

(روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۶)

۷۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

نتایج تحقیقات علمی باستان‌شناسان روی محوطه‌ها، بناها و آثار گوناگون تاریخی، به مورخان کمک می‌کند که اخبار و مندرجات کتاب‌های تاریخی را به دقت ارزیابی کنند.

- زمان و مکان دو رکن مهم یک رویداد تاریخی‌اند.

- تاریخ در ترازو، اثر عبدالحسین زرین کوب است.

(روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۶)

۷۵- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف: در آستانه ظهور اسلام، ساکنان شبه جزیره عربستان را قبیله‌ها و طایفه‌های گوناگون عرب تشکیل می‌دادند. قحطانی و عدنانی دو قبیله در شبه جزیره عربستان بودند.

ب: تمدن مهمی طبق مطالعات مورخان و کاوش‌های باستان‌شناسان در سرزمین یمن، در جنوب شبه جزیره عربستان وجود داشته است.

د: هم‌زمان با اسلام، بیشتر ساکنان شبه جزیره عربستان، به‌ویژه اهالی شهر مکه، بت پرست بودند.

(اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۷۶- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) سران مشرک در ابتدای دعوت اسلامی، مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند.

ج) طائف شهری ثروتمند در نزدیکی مکه بود.

(اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۳، ۲۷ و ۲۹)

۷۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: پیمان صلح حدیبیه، در سال ششم هجری، میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. قرآن این صلح را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

گزینه «۳»: حجة‌الوداع در سال دهم هجری روی داد و پیامبر پس از پایان مراسم حج و هنگام بازگشت به مدینه، در مکانی به‌نام غدیر خم، طی خطبه‌های طولانی، مهم‌ترین وصیت خود را ایراد کرد.

گزینه «۴»: مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۷۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) مورخان سال نهم هجری را سال وفود نامیده‌اند.

ب) پس از پیمان صلح حدیبیه، پیامبر (ص) سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۳۷، ۳۹ و ۴۱)

۷۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

الف) ابوبکر بن ابی قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح

ب) پس از رحلت پیامبر و آغاز خلافت ابوبکر بن ابی قحافه، سه گروه با حکومت وی به مخالفت پرداختند:

۱) گروه‌هایی از قبایل عربستان، که در سال‌های پایانی زندگانی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند.

۲) گروه دوم، افرادی بودند که در واپسین روزهای زندگانی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری کردند.

۳) گروه سوم، کسانی بودند که ابوبکر را به‌عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و به‌طور آشکار از حضرت علی (ع) حمایت می‌کردند.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۴۲ و ۴۴)

۸۰- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به لحاظ اقتصادی، سرزمین‌های فتح شده، ثروتمند و دارای شهرها و روستاهای آباد و بزرگی بودند. اعراب، علاوه بر غنایم فراوانی که در جریان فتوحات کسب کردند، منابع اقتصادی و درآمدهای مالیاتی آن سرزمین‌ها را نیز در اختیار خود گرفتند.

گزینه «۲»: مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در عرصه دین و فرهنگ جلوه‌گر شد.

گزینه «۴»: با فتح مصر، سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، شام از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا مهیا شد.

(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

جغرافیا (۲)

۸۱- گزینه «۱»

(مهری کاردان)

جغرافی‌دان‌ها از گذشته سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی، که در آنها پدیده‌ها با هم همگونی و وحدت دارند - تقسیم کرده و سپس مورد مطالعه قرار داده‌اند. این تقسیم‌بندی‌ها برای شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره این مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آنها به‌طور صحیح برنامه‌ریزی کرد.

وقتی یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم، به‌طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد، در واقع «ناحیه‌بندی» کرده‌ایم.

(معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴)

۸۲- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

معیارهای مربوط به عوامل طبیعی: ناهمواری‌ها، آب‌وهوا، پوشش گیاهی و خاک (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

معیارهای مربوط به عوامل انسانی: جمعیت، اقوام (قومیت‌ها)، دین زبان، فرهنگ و نوع فعالیت‌های اقتصادی. (رد گزینه «۲»)

(معنا و مفهوم ناحیه، صفحه‌های ۵ تا ۹)

۸۳- گزینه «۱»

(مهم‌مهری یعقوبی)

هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. به‌طوری که امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آنها به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

(انسان و ناحیه، صفحه ۱۳)

۸۴- گزینه «۴»

(مهری کاردان)

معمولاً هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند.

این مراتع در حاشیه، صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

(انسان و ناحیه، صفحه ۱۵)

۸۵- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

طبق قاعده، می‌دانیم به‌ازای هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، ۶ درجه سانتی‌گراد دما کاهش می‌یابد پس داریم:

$$\frac{۵۶۱۰}{۱۰۰۰} = \frac{۵}{۶۱} \Rightarrow ۵ / ۶۱ \times ۶۰ = ۳۳ / ۶۶$$

پس دمای قلّه دماوند ۳۳ / ۶۶ درجه سانتی‌گراد از دمای سطح زمین کمتر است:

$$۳۰ - ۳۳ / ۶۶ = -۳ / ۶۶ \text{C}$$

(نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۸۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

جهت وزش بادهای بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود.

(نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

۸۷- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

طبق جدول، در ناحیه سرد (۳) میانگین سردترین ماه کمتر از ۳°C - است و در ناحیه معتدل (۲) میانگین سردترین ماه بین ۱۸°C + تا ۳°C - است. با توجه به اینکه در هر دو بازه، عدد ۳°C - آمده است، این احتمال دارد که در هر دو ناحیه در سردترین ماه، دمای هوا به این درجه برسد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در ناحیه معتدل (۲) بارش در دوره سرد سال بیش‌تر از دوره گرم است.

گزینه «۲»: چون در ناحیه استوایی (۱)، هیچ ماهی سردتر از ۱۸°C + نیست، پس امکان ندارد دمای آن به صفر درجه سانتی‌گراد برسد.

گزینه «۳»: ناحیه معتدل (۲) مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار و ناحیه (۳) مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری است.

(نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۸)

فلسفه

۸۸- گزینه «۴»

(مفهوم‌مهری یعقوبی)

در برخی سواحل قاره‌ها مانند سواحل آمریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا بیابان‌هایی پدید آمده‌اند مانند بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا که در این مناطق نیز علت اصلی به وجود آمدن بیابان، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیابان‌های سرد، عمدتاً در عرض جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد قرار دارند در صورتی که این دو بیابان، جز بیابان‌های گرم هستند.

گزینه «۲»: طبق نقشه «پراکندگی بیابان‌های مهم جهان»، این دو بیابان در مجاورت مدار راس‌الجنوبی واقع شده‌اند.

گزینه «۳»: بیابان نامیب، در ساحل جنوب غربی آفریقا و بیابان آتاکاما، در ساحل آمریکای جنوبی پدید آمده‌اند.

(نوامی آب و هوایی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۸۹- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۹۹)

در هوازدگی فیزیکی، سنگ‌ها به قطعات کوچک‌تر خرد می‌شوند اما در ترکیب شیمیایی آنها تغییری به وجود نمی‌آید. در نواحی گرم و خشک به علت اختلاف بالای دما در شب و روز، خرد شدن سنگ‌ها به تشکیل و تکامل خاک در آن مناطق می‌انجامد.

در هوازدگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی‌اند.

(ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۱)

۹۰- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

ورقه‌ها (پوسته و گوشته فوقانی) روی بخش خمیری شکل گوشته به آرامی حرکت می‌کنند. این ورقه‌ها یا از هم دور یا به هم نزدیک می‌شوند و با در امتداد هم می‌لغزند.

(ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۰)

۹۱- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

در گزینه «۳» سؤال بنیادی و اساسی می‌باشد که فقط با روش فلسفی (عقلی و قیاسی) می‌توان به آن پاسخ داد. در حالی که سؤالات مطرح شده در سایر گزینه‌ها غیراساسی هستند و از روش‌های دیگر همچون روش تجربی می‌توان به آن‌ها پاسخ داد.

(پیستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۹۲- گزینه «۳»

(آزمین کرمی زرنری)

در گزینه «۳» بایستی به این توجه کرد که خود ارسطو نه پیروان وی درباره پیروان فیثاغورس که مشهور به فیثاغوریان بودند، ابراز عقیده کرده بود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پارمنیدس معتقد بود هستی، حرکت و شدن ندارد و لایه باطنی و حقیقی هستی بدون تغییر و جاودان است. (رد گزینه «۱»)

گزینه «۲»: افکار تالس در نوشته‌های فیلسوفان بعد از تالس منعکس شده و از خود تالس اثری بر جای نمانده است. (رد گزینه «۲»)

گزینه «۴»: وحدت اضداد و تغییر و تحول دائمی جهان معروف‌ترین نظریات هراکلیتوس هستند. (رد گزینه «۴»)

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۹۳- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

افلاطون که از بزرگ‌ترین فیلسوفان تاریخ است، تمثیلی دارد که به «تمثیل غار» مشهور است. او در این تمثیل می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

فیثاغورس از واژه «تئوری» به معنایی که امروزه رایج است و نیز از واژه «کیهان» برای جهان برای نخستین بار استفاده کرد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۴ و ۳۱)

۹۴- گزینه «۱»

(موسی سپاهی)

دانش فلسفه دارای یک بخش اصلی و تعدادی بخش‌های فرعی است (رد گزینه‌های «۳» و «۴») بخش اصلی به منزله ریشه و اساس فلسفه است و به دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی تقسیم می‌شود؛ که در واقع معرفت هم قسمی از هستی است و معرفت‌شناسی هم جزء هستی‌شناسی است. معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است. یعنی اول باید بتوان شناخت و بعد به دنبال شناخت رفت. به همین دلیل است که فیلسوفان می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را نیز بررسی کنند.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۹۵- گزینه «۲»

(آرمین گرمی زرنجی)

پارمنیدس فیلسوفی بوده است که فلسفه خود را در چارچوب شعر بیان می‌کرده است و عبارت مربوط به آن گزینه «۲» می‌باشد که در وصف مراتب ظاهری و باطنی جهان سخن می‌گوید و حس را محدود به شناخت امور سطحی می‌کند و به طریق اولی عقل را تنها راه شناخت واقعیت و امور باطنی و حقیقی معرفی می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نظریه تالس: پنداشتن آب به‌عنوان مایه نهایی و اولیه هستی (رد گزینه «۱»)
گزینه «۳»: نظریه فیثاغورس و در نظر گرفتن اعداد به‌عنوان عناصر اولیه موجودات (رد گزینه «۳»)
گزینه «۴»: بیانی است از نظریه وحدت اضداد که عقیده هراکلیتوس است.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۹۶- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

یکی از فواید تفکر فلسفی استقلال در اندیشه است. عموم مردم در مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند؛ درباره خدا، آزادی، اختیار، خوشبختی و رنج. فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که اولاً فیلسوف درباره همین مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۹۷- گزینه «۲»

(موسی سپاهی)

دانشمندان زمان سقراط و قبل از او خود را «سوفیست» یعنی دانشمند می‌خواندند اما سقراط مایل نبود او را سوفیست بنامند و خود را «فیلسوفوس» نامید. در طول تاریخ فیلسوفوس ارتقاء معنایی یافت و از دوستدار دانایی به دانشمند ارتقاء پیدا کرد. پس مشخص می‌شود که معنای اولیه سوفیست و معنای دوم فیلسوفوس یکسان هستند.

(پیستی فلسفه، صفحه ۷)

۹۸- گزینه «۳»

(پرکل رهیمی)

برخی انسان‌ها، فارغ از اشتغالات روزانه، لحظاتی به تفکر درباره باورهای خود می‌پردازند و نسبت به پذیرش آن‌ها می‌اندیشند. آنان می‌خواهند به ریشه باورهای خود برسند و چرایی قبول آن‌ها را مرور کنند. اینان در حقیقت، اهل تفکر فلسفی هستند و می‌کوشند بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار دهند.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۹۹- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

سهروردی که از فیلسوفان بزرگ دوره اسلامی است، معتقد است که در دوره کیانیان انسان‌های وارسته‌ای بوده‌اند که به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بوده‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹، ۳۲ و ۳۴)

۱۰۰- گزینه «۴»

(فرهار علی‌نژاد)

اگر چشمان شخصی که از آغاز آزاد شده به تدریج با روشنایی خو بگیرد، یکی پس از دیگری انسان‌ها و حیوانات و اشیای واقعی را خواهد شناخت و پس از مدتی خواهد توانست نوری را که عامل شناخت اشیاست ببیند و بداند که تا اندازه‌ای خورشید عامل هر چیزی است که او و دوستانش در زندان غار به دیدن آن‌ها عادت کرده بودند.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

دفترچه پاسخ

عمومی یازدهم انسانی

۱۶ آذر ۱۴۰۳

طراحان

فارسی (۲)	حسن افتاده، سعید جعفری، محسن فدایی، احمد فهیمی
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، محسن رحمانی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، مجتبی درخشان گرمی، محمد مهدی دغلاوی، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	امیر محمودی	اعظم رجایی مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	محسن رحمانی	امیر مهدی افشار	سحر محمدزاده	محمد صدرا پنجه پور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	محدثه مرآتی، فاطمه نقدی		سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۲»

(تبریز، احمد فهیمی)

باره (اسب)

(نفت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۲»

(تبریز، احمد فهیمی)

(صغیر و نهیب)، (سلاح و تفنگ)، (اهتزاز و افراشتن)، (اذن و

خواست)

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۲»

(مسن خدایی، شیراز)

«نیشته آمد» معادل «نوشته شد» است و فعل مجهول است.

(دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۰۴- گزینه «۲»

(مسن خدایی، شیراز)

عاشق تر از این کنم = من را از این عاشق تر کن

در نتیجه «م» در «کنم» ضمیر پیوسته و نقش دستوری آن

«مفعول» است.

(دستور، صفحه ۵۳)

۱۰۵- گزینه «۱»

(سعید بعفری، شیراز)

گزینه «۱»: «دل شب»، «نسبت دادن فعل دریدن» و «نسبت

دادن فعل پیش رفتن» و «خروشان بودن (فریادکنان)» به رودخانه،

چهار تشخیص موجود در این گزینه هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «روی روشن روز» و «دامن شب» دو عبارت دارای

آرایه تشخیص هستند.

گزینه «۳»: «کار مرگ» را می‌توان دارای تشخیص دانست.

گزینه «۴»: «رقصیدن اخترها (ستاره‌ها) و «رقص مرگ» دو

تشخیص ساخته است.

(آرایه، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۰۶- گزینه «۴»

(سعید بعفری، شیراز)

گزینه «۴»: «خویش» ردیف این بیت است. / «بازو و ترازو»

کلمات قافیه هستند اما جناس نمی‌سازند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خورد» ردیف این بیت است (به دلیل هم‌معنی بودن

جناس نداریم.) / «شیر و سیر» کلمات قافیه هستند و جناس

می‌سازند.

گزینه «۲»: کلمات قافیه: «مور و زور» جناس می‌سازند.

گزینه «۳»: کلمات قافیه: «دوست و پوست» جناس می‌سازند.

(آرایه، صفحه ۱۲)

۱۰۷- گزینه «۲»

(تبریز، احمد فهیمی)

این بیت به جانبازی و فداکاری انسان‌ها در راه وطن به دلیل

عشق به وطن اشاره دارد.

(مفهوم، ۲۸، ۲۹ و ۳۰)

۱۰۸- گزینه «۴»

(تبریز، امیر فهیمی)

گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» اشاره به تقابل عشق و عقل دارد و گزینه «۴» به وفاداری عاشق در راه عشق اشاره می‌کند.

(مفهوم، ۳، صفحه ۵۵)

۱۰۹- گزینه «۳»

(تبریز، حسن افتاده)

فرصت بده تا غزل بعد: درخواست فرصت کوتاه

«آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم» و «از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم» به پایداری و جوان‌مردی رزمندگان اشاره می‌کند.

(مفهوم، ۳، صفحه ۴۶)

۱۱۰- گزینه «۴»

(تبریز، حسن افتاده)

«خانه‌های تاریک و بی‌دریچه» اشاره به جهل و خرافات و عادات ناپسند که مردم به آن دچار بودند و منظور از «پنجره‌های باز و نورگیر» به «علم و پیشرفت و افکار بیدارگرانه» است.

(مفهوم، ۳، صفحه ۴۲)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مر تفضی مصنی‌کبیر)

دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد یعنی دارای پویایی و روزآمد بودن باشد. دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد، برخی از ویژگی‌ها عبارت‌اند از:

۱- توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

۲- وجود قوانین تنظیم‌کننده

(درس ۳، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۱۱۲- گزینه «۳»

(مر تفضی مصنی‌کبیر)

- یکی از دلایل تجدید نبوت، تحریف تعلیمات پیامبر پیشین است؛ به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد (نسیان).

- یکی دیگر از دلایل تجدید نبوت و یا آمدن پیامبران متعدد، رشد تدریجی سطح فکر مردم است؛ پیامبران همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان می‌کردند.

(درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۱۳- گزینه «۳»

(مر تفضی مصنی‌کبیر)

حدیث شریفه پیامبر (ص): «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» درباره پویایی و روزآمد بودن دین اسلام و مربوط به وجود قوانین تنظیم‌کننده، از عوامل ختم نبوت است.

(درس ۳، صفحه‌های ۲۹ و ۳۱)

۱۱۴- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

با توجه به بیت «یکی خط است ز اول تا به آخر...» یعنی دعوت انبیا از اول (حضرت آدم (ع)) تا آخر (حضرت محمد (ص)) یک جریان پیوسته بوده و همه انبیا در اصل یکی هستند و آورنده یک دین بوده‌اند.

(درس ۳، صفحه‌های ۱۷ و ۳۱)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

اسلام به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است. براساس آیه ۱۹ سوره آل عمران که می‌فرماید: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آن‌که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»

(درس ۲، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۱۶- گزینه «۲»

(مفسن رهمانی)

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخ‌گوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

پاسخ صحیح به نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.

(درس ۱، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۱۷- گزینه «۲»

(مفسن رهمانی)

- شناخت هدف زندگی: به همین خاطر، امام سجاد (ع) پیوسته این دعا را می‌خواند که: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای.»

- کشف راه درست زندگی: این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشدنی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد.

(درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۱۸- گزینه «۴»

(مفسن رهمانی)

ترجمه آیات سوره عصر: «والعصر، إن الإنسان لفي خسر، ألا آلذین آمنوا و عملوا الصالحات و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر: سوگند به عصر، که واقعاً انسان دستخوش زیان است، مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهایی شایسته کرده و همدیگر را به حق سفارش و به شکیبایی توصیه کرده‌اند.»

(درس ۱، صفحه ۸)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مفسن رهمانی)

پاسخ به نیازها و سؤال‌های اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد:

الف) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد.

ب) همه‌جانبه باشد.

توانایی تعقل و تفکر و قدرت اختیار و انتخاب از ویژگی‌های متمایزکننده انسان‌اند.

(درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۲۰- گزینه «۴»

(مفسر رهمانی)

با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.
امام کاظم (ع): «... آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

(درس ۱، صفحه ۱۰)

۱۲۱- گزینه «۴»

(مفسر رضایی‌بقا)

حدیث امام باقر (ع) به جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن کریم اشاره دارد؛ با وجود این‌که قرآن کریم چهارده قرن پیش نازل شده، اما در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه وی با انسان‌های دیگر سخن می‌گوید و برنامه‌ای جامع و همه‌جانبه را در اختیارش قرار می‌دهد.

(درس ۴، صفحه ۳۶)

۱۲۲- گزینه «۳»

(مفسر رضایی‌بقا)

یکی از نکات علمی در قرآن کریم، اشاره به انبساط دائمی جهان است که در عبارت «لموسعون» به آن اشاره شده است؛ یعنی کهکشان‌ها با سرعت فوق‌العاده در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند.

(درس ۴، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۲۳- گزینه «۱»

(مفسر رضایی‌بقا)

با توجه به آیه «و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک اذا لارتاب المبطون» علت عدم تحقق شک در الهی بودن قرآن، نتیجه این است که قرآن بر پیامبری درس‌نخوانده نازل شده است.

(درس ۴، صفحه ۳۸)

۱۲۴- گزینه «۲»

(مفسر رضایی‌بقا)

اشاره قرآن به ضایع‌نکردن حق زنان مربوط به تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است.
وسعت بخشیدن به آسمان‌ها از آن‌جا که یک نکته علمی در خصوص انبساط جهان است، به ذکر نکات علمی بی‌سابقه مربوط می‌شود.

(درس ۴، صفحه‌های ۴۶، ۴۷ و ۴۹)

۱۲۵- گزینه «۲»

(مفسر رضایی‌بقا)

اگر قرآن توسط یکی از دانشمندان آورده می‌شد ممکن بود در الهی بودن آن شک به وجود آید، به این مفهوم در آیه «و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک اذا لارتاب المبطون» اشاره شده است.
چون مانند قرآن را نمی‌توان آورد، پس قرآن معجزه است: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله»

(درس ۴، صفحه‌های ۴۲ و ۴۸)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مفسر بیاتی)

«نقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط: به راستی که پیامبرانمان را همراه با دلایل روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند.»

(درس ۵، صفحه ۵۹)

۱۲۷- گزینه «۴»

(مفسر بیاتی)

اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

(درس ۵، صفحه ۶۱)

۱۲۸- گزینه «۱»

(مفسر بیاتی)

مردم زمانی گفته‌ها و هدایت‌های یک پیامبر را می‌پذیرند که مطمئن باشند که او هیچ‌گاه مرتکب گناه و اشتباه نمی‌شود.

(درس ۵، صفحه ۶۱)

۱۲۹- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن کریم، حضرت علی (ع) بود. گفتار و رفتار پیامبر (ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است.

(درس ۵، صفحه ۵۵)

۱۳۰- گزینه «۴»

(مرتضی مصنی کبیر)

مسئولیت دیگر پیامبر اکرم (ص) ولایت بر جامعه است. ولایت به معنای سرپرستی و رهبری است. ایشان به محض اینکه مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود.

این مطلب مربوط به اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) می‌باشد.

(درس ۵، صفحه ۵۶)

زبان انگلیسی (۲)

۱۳۱- گزینه «۴»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «مطمئن نیستم، اما احساس می‌کنم تعداد کمی از دانش‌آموزانم امتحان را قبول می‌شوند.»

نکته مهم درسی:

به همراه اسم قابل‌شمارش "students" نمی‌توان از کمیت‌سنج "little" استفاده کرد (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). با توجه به به‌کارگیری صفت ملکی "my" نیاز به استفاده از "of" داریم (رد گزینه «۲»).

(کرامر)

۱۳۲- گزینه ۲»

(رسمت اله استیری)

ترجمه جمله: «صادقانه بگویم، من فکر نمی‌کنم که تو برای حل این مسئله نیاز به [دانش] ریاضیات زیادی داشته باشی.»

نکته مهم درسی:

اسامی علوم مختلف مانند "mathematics" همواره غیرقابل شمارش محسوب می‌شوند و با "many" و "few" به کار نمی‌روند (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). در جای خالی دوم مشخصاً مفعول (this problem) باید بعد از فعل "solve" به کار رود (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

۱۳۳- گزینه ۱»

(مجتبی درفشان گرمی)

ترجمه جمله: «من شنیده‌ام که یادگیری یک زبان جدید می‌تواند مهارت‌های ارتباطی شما را بهبود ببخشد.»

نکته مهم درسی:

ترتیب صحیح جمله (مفعول + فعل + فعل کمکی + فاعل) تنها در گزینه «۱» رعایت شده است.

(گرامر)

۱۳۴- گزینه ۴»

(مجتبی درفشان گرمی)

ترجمه جمله: «جالب است دانستن این که وقتی چیزی را تصور می‌کنید، مغز شما یک تجربه واقعی را ثبت می‌کند، حتی اگر آن [چیز] واقعی نباشد.»

(۱) ارزش دادن

(۲) احترام گذاشتن

(۳) متفاوت بودن

(۴) تصور کردن

(واژگان)

۱۳۵- گزینه ۴»

(مهم مهری رغلای)

ترجمه جمله: «پس از سال‌ها تمرین، بالأخره آلمانی را به صورت روان و سلیس صحبت می‌کنم و به راحتی می‌توانم [حرف‌های] بومی‌زبانان را بفهمم.»

(۱) صادقانه

(۲) احتمالاً

(۳) مطلقاً، کاملاً

(۴) به صورت روان و سلیس

(واژگان)

۱۳۶- گزینه ۳»

(مهم مهری رغلای)

ترجمه جمله: «جان امیدوار است در رشته تحصیلی خود مقداری تجربه به دست آورد که به بهبود مهارت‌ها و دانش او کمک خواهد کرد.»

(۱) توضیح

(۲) ارتباط

(۳) تجربه

(۴) تفاوت

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

مدتها پیش، کشتی‌ها تنها وسیله‌ای بودند که مردم با آن در دریاها سفر می‌کردند. این سفرها می‌توانست هفته‌ها یا حتی ماه‌ها طول بکشد، بنابراین کشتی‌ها هم در روز و هم در شب در انواع آب‌وهواها حرکت می‌کردند. هنگام تابش خورشید، مسیریابی آسان بود، اما بودن در دریا در شب یا در آب‌وهوای بد خطرناک بود، زیرا اگر خدمه مراقب نمی‌بودند، کشتی‌ها ممکن بود با صخره‌ها برخورد کنند. به همین دلیل ملوانان به فانوس‌های دریایی متکی بودند. فانوس دریایی یک ساختمان بلند با نور روشن در بالا است که در مناطق خطرناک قرار دارد. این چراغ‌ها به ملوانان می‌گفتند که دور بمانند، زیرا خطر نزدیک بود.

اولین فانوس دریایی در مصر باستان ساخته شد، اما بعد از دهه ۱۷۰۰ بود که فانوس دریایی به بخش مهمی از زندگی دریایی تبدیل شد. آن‌ها [فانوس‌های دریایی] در مکان‌هایی ساخته می‌شدند که می‌توانست خطراتی برای کشتی‌ها ایجاد کند. این برج‌ها بسیار بلند بودند به طوری که ملوانان می‌توانستند چراغ‌های آن‌ها را از دور ببینند. اولین فانوس‌های دریایی از سنگ ساخته شدند و بخش بالایی آن «اتاق فانوس» نام داشت که دارای پنجره‌های شیشه‌ای بود تا اجازه دهد نور به دریا بتابد.

۱۳۷- گزینه ۴»

(عقيل ممبرى روش)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«روشن کردن راه»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه ۱»

(عقيل ممبرى روش)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، کدام یک از موارد زیر در مورد فانوس‌های دریایی صحیح نیست؟»

«بعد از دهه ۱۷۰۰ کم اهمیت‌تر شدند.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه ۴»

(عقيل ممبرى روش)

ترجمه جمله: «طبق متن، فانوس‌های دریایی برای ملوانان مهم بودند، زیرا آن‌ها ...»

«مکان‌های خطرناک را به ملوانان نشان می‌دادند»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه ۳»

(عقيل ممبرى روش)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط‌دار "They" در پاراگراف «۲» به "lighthouses" (فانوس‌های دریایی) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۱۶ آذر

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۵- گزینه «۱»

(ممبر اصفهانی)

اگر قرار باشد حاصل جمع سه عدد طبیعی برابر شش باشد، ممکن است که آن سه عدد «چهار، یک، یک» یا «سه، دو، یک» یا «دو، دو، دو» باشند که در هیچ حالتی با حروف «ا، ب، ج، د» با ترتیب‌های بالا، نمی‌توان نام گل یا درخت ساخت. در دیگر گزینه‌ها:

$$\begin{aligned} \text{ک} [= ۲۰] + \text{ا} [= ۱] + \text{ج} [= ۳] & \text{کاج: } ۲۴ \\ \text{ا} [= ۱۰] + \text{ا} [= ۱] + \text{س} [= ۶۰] & \text{یاس: } ۷۱ \\ \text{ا} [= ۶۰] + \text{ر} [= ۲۰۰] + \text{و} [= ۶] & \text{سرو: } ۲۶۶ \end{aligned}$$

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه «۱»

(ممبر اصفهانی)

می‌توانیم با حذف حروف مشترک، سریعتر به پاسخ برسیم. با این حال عدد مهمی کلمات:

$$\begin{aligned} \text{خ} [= ۶۰۰] + \text{ر} [= ۲۰۰] + \text{چ} [= ۳] + \text{ا} [= ۵۰] + \text{ن} [= ۲۰] + \text{ک} [= ۲۰] & \text{خرچنگ: } ۸۷۳ \\ \text{ک} [= ۲۰] + \text{ر} [= ۲۰۰] + \text{ک} [= ۲۰] + \text{د} [= ۴] + \text{ا} [= ۵۰] + \text{ن} [= ۲۰] & \text{کرگدن: } ۲۹۴ \\ \text{ک} [= ۲۰] + \text{ر} [= ۲۰۰] + \text{ا} [= ۱] + \text{ز} [= ۷] & \text{گراز: } ۲۲۸ \\ \text{ک} [= ۲۰] + \text{و} [= ۶] + \text{ر} [= ۲۰۰] + \text{ک} [= ۲۰] + \text{ا} [= ۵۰] & \text{گورکن: } ۲۹۶ \end{aligned}$$

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۲»

(ممبر اصفهانی)

در گزینه‌ها، عددهای یکان یکسان نیست. پس می‌توانیم تنها با محاسبه‌ی عدد یکان ارزش عددی مصراع «پادشاه شعرا بود اهلی» به پاسخ برسیم. با این حال ارزش کل مصراع ۹۴۲ است:

$$\begin{aligned} \text{ا} [= ۱۰] + \text{و} [= ۶] + \text{د} [= ۴] + \text{ا} [= ۱] + \text{ه} [= ۵] + \text{ل} [= ۳۰] + \text{ا} [= ۱۰] & \\ \text{ا} [= ۵] + \text{ه} [= ۵] + \text{ا} [= ۳۰۰] + \text{ع} [= ۷۰] + \text{ر} [= ۲۰۰] + \text{ا} [= ۱] + \text{ب} [= ۲] & \\ \text{ا} [= ۱] + \text{پ} [= ۲] + \text{ا} [= ۱] + \text{د} [= ۴] + \text{ا} [= ۳۰۰] + \text{ا} [= ۱] & \end{aligned}$$

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۴»

(ممبر کنهی)

وقتی میرزا محمود ۵۰ ساله بوده است اولین نوه او به دنیا آمده است. پس وقتی میرزا محمود ۸۰ ساله باشد، اولین نوه او سی ساله است. حال سن سه نوه دیگر هم معلوم است:

$$\begin{aligned} ۳۰ \xrightarrow{-۲} ۲۸ \xrightarrow{-۳} ۲۵ \xrightarrow{-۴} ۲۱ & \\ \text{پس میانگین سن نوه‌ها برابر است:} & \\ \frac{۳۰ + ۲۸ + ۲۵ + ۲۱}{۴} = \frac{۱۰۴}{۴} = ۲۶ & \end{aligned}$$

(منطقی و ریاضی)

۲۵۱- گزینه «۳»

(ممبر اصفهانی)

مصراع «سخت می‌گیرد جهان بر مردمان سخت‌کوش» توصیه است به سخت‌نگرفتن، توصیه به آسان‌گیری. در گزینه «۳» هم همین توصیه هست: اگر بر خودت دشوار گرفته‌ای، گناه خودت است. در دیگر گزینه‌ها: گزینه «۱»: کارهای سخت را آسان نگیر. گزینه «۲»: کار دشوار با یادگیری آسان می‌شود.

گزینه «۴»: اگر چیزی آسان به دست بیاید، ارزش آن دانسته نمی‌شود و آسان از دست می‌رود.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۲»

(ممبر اصفهانی)

همه گزینه‌ها به تنهایی و تنها ماندن توصیه می‌کنند، به جز گزینه «۲» که تنهایی را برآورده خدا می‌داند.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۴»

(ممبر اصفهانی)

سه حرف پایانی چهار فصل سال در صورت سؤال آمده است: بهار، تابستان، پاییز، زمستان

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۱»

(ممبر اصفهانی)

سی‌ودو حرف الفبا داریم که یک‌چهارم دوم، یعنی حرف‌های ث تا ش شانزده و یک‌چهارم پایانی یعنی حرف‌های بیست‌وپنج تا سی‌ودو:

الف ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ک گ ل م ن و ه ی

ترتیب متناظر:

الف ب پ ت ث ج چ ح ک گ ل م ن و ه ی ص ض ط ظ ع غ ف ق خ د ذ ر ز س ش

سومین حرف سمت راست شانزدهمین حرف الفبا، سیزدهمین حرف الفباست که در ترتیب بالا حرف یک‌نقطه‌ای «ن» است.

(هوش کلامی)

۲۵۹- گزینه «۱»

(فاطمه، اسخ)

m را کار مینا، n را کار نرگس و h را کار هما و e را کار الهه می‌گیریم. کسر کار انجام شده را به می‌نویسیم:

$$\left. \begin{aligned} m+n+h+e &= \frac{1}{2} \\ n &= \frac{1}{10}, e = \frac{1}{12} \end{aligned} \right\} \Rightarrow m + \frac{1}{10} + \frac{1}{12} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow m + e = \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{10} + \frac{1}{12}\right)$$

$$m + e = \frac{30 - (6+5)}{60} = \frac{19}{60} \Rightarrow$$

پس کل کار به دست مینا و هما در $\frac{60}{19} \approx 3$ ساعت انجام می‌شود.

(هوش منطقی و ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۳»

در ظرف اولیه:

	نسبت به حجم	حجم به لیتر
الف	۳	
ب	۵	
ج	۲	
مجموع	۱۰	۲۰

$\Rightarrow$ $\times 2$

	نسبت به حجم	حجم به لیتر
الف	۳	۶
ب	۵	۱۰
ج	۲	۴
مجموع	۱۰	۲۰

حال یازده لیتر ماده «ب» اضافه داریم و باید بدون تغییر حجم ماده «الف»، حجم ماده «ج» را افزایش دهیم. این میزان افزایش حجم را X می‌نامیم. داریم:

	ظرف اول	ظرف دوم
الف	۶	۶
ب	۱۰	$10+11=21$
ج	۴	$4+X$
مجموع	۲۰	$6+21+4+X$

$$\frac{4+X}{6+21+4+X} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{X+4}{X+31} = \frac{1}{4} \Rightarrow 4X+16 = X+31$$

$$\Rightarrow 3X = 15 \Rightarrow X = 5$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۱»

(فاطمه، اسخ)

$$\frac{1}{14} = \frac{1}{7 \times 2} = \left(\frac{7-2}{7 \times 2}\right) \times \frac{1}{5} = \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{7}\right) \times \frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{84} = \frac{1}{7 \times 12} = \left(\frac{12-7}{12 \times 7}\right) \times \frac{1}{5} = \left(\frac{1}{7} - \frac{1}{12}\right) \times \frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{204} = \left(\frac{1}{12} - \frac{1}{17}\right) \times \frac{1}{5}, \frac{1}{374} = \left(\frac{1}{17} - \frac{1}{22}\right) \times \frac{1}{5}$$

$$\frac{1}{594} = \left(\frac{1}{22} - \frac{1}{27}\right) \times \frac{1}{5}$$

همچنین:

پس عبارت صورت سؤال برابر است با:

$$\frac{1}{5} \times \left[\left(\frac{1}{2} - \frac{1}{7}\right) + \left(\frac{1}{7} - \frac{1}{12}\right) + \left(\frac{1}{12} - \frac{1}{17}\right) + \left(\frac{1}{17} - \frac{1}{22}\right) + \left(\frac{1}{22} - \frac{1}{27}\right) \right] = \frac{1}{5} \times \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{27}\right) = \frac{1}{5} \times \frac{27-2}{2 \times 27} = \frac{25}{5 \times 2 \times 27} = \frac{25}{54}$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(عمیر اصفهانی)

فرض کنیم در گذشته «ج» = ۱۰۰ = ب و الف بوده است.

اکنون «ج» = ۸۰ = الف و «ج» = ۱۱۰ = ب است. پس:

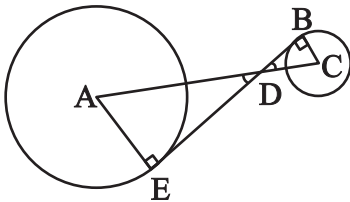
$$\frac{\text{الف}}{\text{ب}} = \frac{80}{110} = \frac{8}{11}$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۲»

(عمیر کنی)

دو مثلث DBC و DEA را در نظر بگیرید. چون خط مماس بر دایره بر شعاع دایره عمود است، هر دو مثلث قائم‌الزاویه‌اند. همچنین به دلیل تساوی زوایای متقابل به رأس D در دو مثلث، این دو مثلث متشابه هستند. پس اگر نسبت تشابه را بدانیم، نسبت مساحت هم معلوم می‌شود.

از داده «الف» نسبت ضلع‌های AE و BC با هم، معلوم است. پس نسبت مساحت‌ها برابر مربع این عدد است. از داده «ب» به نتیجه خواسته شده نمی‌رسیم.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۴»

(کتاب استعدادتفیلی هوش کلامی)

شعاع دایره‌ها را r می‌گیریم:

$$\text{اندازه مساحت مربع} = 8r \times 8r = 64r^2$$

$$\text{اندازه مساحت هر دایره} = \pi r^2$$

$$\text{تعداد کل دایره‌ها} = (9 \times 1) + (12 \times \frac{1}{2}) + (4 \times \frac{1}{4}) = 16$$

$$\text{اندازه مساحت رنگی} = 64r^2 - 16\pi r^2 = (64 - 16\pi)r^2$$

$$\frac{\text{اندازه مساحت رنگی}}{\text{اندازه مساحت کل مربع}} = \frac{(64 - 16\pi)r^2}{64r^2} = \frac{64 - 16\pi}{64} = 1 - \frac{\pi}{4}$$

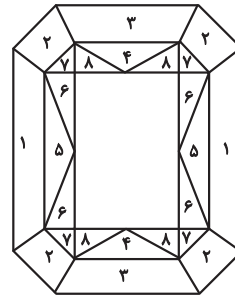
(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

مستطیل سفید درون شکل، $\frac{3}{7}$ از مساحت کل شکل است. در $1 - \frac{3}{7} = \frac{4}{7}$

که باقی‌مانده است، از هر دو قسمت، یکی رنگی است. یعنی $\frac{4}{7} \div 2 = \frac{2}{7}$ کل شکل رنگی است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

دقت کنید برای فردی که از پشت به مجسمه نگاه می‌کند، شکل وارون جانبی است. بدیهی است بین دو شکل، آنچه برای ما جلوتر است برای چشم رسم شده عقب‌تر است و برعکس.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۲»

(هاری زمانیان)

از شکل گسترده گزینه «۱» مکعب کاملی ساخته نمی‌شود، وجه‌های ۱ و ۲ روی هم می‌افتند و روبه‌روی وجه ۶ قرار می‌گیرند، وجه‌های ۳ و ۴ نیز روبه‌روی یکدیگر هستند ولی وجهی روبه‌روی وجه ۵ قرار نمی‌گیرد.

در گزینه «۳» یا باید جای عددهای ۲ و ۳ با هم عوض شود و یا جای عددهای ۴ و ۵.

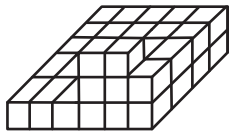
در گزینه «۴» یا باید جای عددهای ۱ و ۴ با هم عوض شود یا جای عددهای ۳ و ۶.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

حجم داده شده، در کف از $6 \times 4 = 24$ مکعب و در لایه‌های بعدی از ۶ مکعب تشکیل شده است. پس در کل حداقل $24 + 6 = 30$ مکعب دارد.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۱»

(کتاب استعدادتفیلی هوش غیرکلامی)

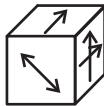
دقت کنید پستی و بلندی در تصویر سایه تأثیر ندارد.

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۱»

(هاری زمانیان)

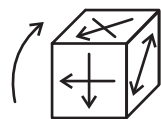
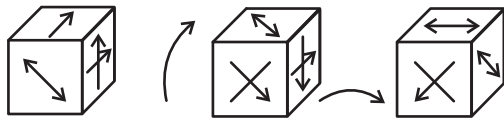
مکعب صورت سؤال در حرکت خود، ابتدا سه بار نمود درجه ساعتگرد

می‌چرخد. در نتیجه، به شکل

چرخش نمود درجه پادساعتگرد مکعب است.

حال سه چرخش دیگر داریم:

(هوش غیرکلامی)